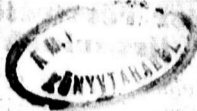

DEBRECZENI ÚJSÁG

Tekintetes Nemzeti Muz
70.

ELŐFIZETÉSI ÁRA HELYBEN ÉS VIDEKEN
HÁROM PENGŐ, NEGYEDÉVRE 9 PENGŐ
EGYES SZÁM VÁSÁRLÁSNAK ÁRA
KEDŐKÖZNAP 10 F., VASÁRNAP 20 FILL.
KIDÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. L. T. 141.

HAJDUFÖLD

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSEG ÉS NYOMDA: JOZSEF
KIR. HERCEG-UTCA 16. SZÁM ALATT,
SZERKESZTŐSEG TELEFONSZÁMA 2-02,
A NYOMDA TELEFONSZÁMA 3-02
KIDÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. L. T. 141.

A cseh álium

Néhány nap előtt Benes cseh külügyminiszter intervjut adott le a Párisi Műki szerkesztőiének, amelyben a szokásos nemzetközi illemszabályok ellenére kritika tárgyává tette a magyarországi tót kisebbségek sorsát. Mondanunk sem kell, hogy Benes érdemleges állításai teljesen légbőlkapottak s az intervjúnak evidenter csak az volt a célja, hogy általa elérje a figyelmet a cseh politika legutóbbi elkövetett és egész Európában nagy feltűnést keltett blamázsától, a népszámlálási botrányról. Az is a tények sorozatába tartozik, hogy a magyar lapok, úgy a fővárosiak, mint a vidékiek energikusan visszautasították Benes beavatkozását Magyarországra belülségeibe s egyben porrá zúzták Benes összes állításait.

Amint ma értesülünk, most visszhang érkezett Benes ferdeítéseiről magából Csehszlovákiából is. A felvidéki országos keresztényszociális párt február 5-én tartotta Zsolnán országos pártműtét s ezen Szüllő Géza, a párt elnöke olyan energikus és határozott hangon leplezte le a csehszlovák köztársaság belső bajait, olyan szókimondó objektivitással, hogy az bizonyára nagyobb figyelmet fog kelteni az európai közvéleményben, mint a Párisi Műki részrehajló közlése.

Szüllő Géza szerint a csehszlovák köztársaság négy betegségben szenved. Az első a szélső nacionalizmus, amely minden pitzburgi szerződés és a békeszerződésben a kisebbség jogait biztosító rendelkezések ellenére abban a tévhitben van, hogy Csehszlovákia a csehek hegemoniája alatt álló nemzeti állam, holott az az igen nagy számban élő nemzetiségek konglomerátuma. Ebből származik a második betegség, hogy a cseh állam nem tud eleget tenni azoknak az ígéreteknek, amelyeket a szlovákság számára tett és így az elnyomott szlovák néplelek joggal lázong az ellen, hogy a csehek által elnyomott és beolvasztott morvák sorsára jusson. A cseh nacionalizmus a hadsereg és a közigazgatás által mindent elnyomni törekszik, ami szlovák s így felette nagy az aggodalom, hogy Szlovenszko ma holnap csak geográfiai fogalom lesz s a szlovák nyelv teljesen eltűnik.

A harmadik nagy baj, hogy a csehszlovák állam a kisebbségi kérdésben nem teljesíti a kisebbségi szerződésekben magára vállalt kötelezettségeket. Pedig a kisebbségek jogaikból semmit sem hajlandók engedni és itt harsányan és önértékesen kiáltja Szüllő Géza Európa felé, hogy a kisebbségek egyáltalában nem hajlandók elcsehesedni és nem tartják lekötőlegő keznek a csehek részéről azt, ha jogaikkal élhetnek.

Ha a csehek kifelé szeretnek kérédni a csehszlovák alkotmány szabadelvűségével, akkor vonják le ennek konzekvenciáit befelé is és ne igyekezzenek hegemoniájuk alá hajtani azokat a fajokat, amelyek a jog és a törvény alapján állnak. A kormányzat negyedik nagy betegsége az a gazdasági politika, amely gazdasági krízisbe döntötte Csehszlovákiát. A gazdasági kérdések irányításában is mindegyre jelentkezik a cseh nacionalizmus túlzása s amíg az igazságtalanságot ki nem küszöbölik, ameddig Prágának az az álláspontja érvényesül, hogy Szlo-

venszko nem egyéb, mint a csehek kihasználható gyarmata, a betegség és annak pusztító hatása meg nem szűnik.

Szüllő Géza olyannak itéli a mai közép-európai helyzetet, amilyen az a Szentszövetség idejében volt, azaz a különbséggel, hogy ma Franciaország követi Metternich szabadságélfőtő politikáját és Franciaország után baktat Csehszlovákia is. Hitelvéstett ügynőknek bélyegzi Benest, aki azt akarja Európával elhitetni, hogy a kisebbségi jogok gyakorlását a cseh kormány nem akadályozza. Amint Szüllő mondja,

áfiummal dolgozik a cseh kormányzat, mert a kisebbségi jogokat anélkül csak lehet elkobozza, a nemzetiségeket elnyomja, de mindenütt ennek ellenkezőjét hirdeti. Áfiummal dolgozik Hodzsa is, amikor el akarja sikkasztani az autonómia gondolatát és vétkes Hlinka is, akinek módja lett volna arra, hogy az autonómiát megalkossa, de azt meg nem tette. Pedig a kisebbségek szilárdan kitartanak az autonómia mellett és amint egyéb jogaikból, úgy abból sem engednek és az igazság nevében követelik azoknak végrehajtását.

Az OMGE közgyűlésén megállapították, hogy bevált a boletta-rendszer

Hoyos Miksa gróf beszéde a buzaértékesítésről

Budapest, február 9.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara az OMGE közgyűlési termében hétfőn délután rendkívüli közgyűlést tartott.

Hoyos Miksa gróf elnök hangzott, hogy az összes európai aktív mezőgazdasági államok helyzete súlyos, mert az importállamok oly védővámokkal zárják körül magukat, hogy az exportországok még nagy áldozatok árán is csak nehezen értékesíthetik terményeiket. — Oroszország ma különálló probléma

Európa testén, mely vagy meggyógyítandó, vagy kivágandó, ha rendet akarunk Európában teremteni.

Azok a tárgyalások, amelyeket a kormányelnök oly államokkal folytat, amelyekhez régi tradíciók fűzőnek bennünket, egyenesen életbevágóak. Ausztriával, Lengyelországgal, Olaszországgal, valamint Törökországgal gazdasági kapcsolatunkat meg kell teremtenünk. Ehhez nemcsak Magyarországnak, sőt nemcsak Közép-európának, hanem ugyyszólván az egész művelt világ-

nak eminens érdeke fűződik. Az elnök végül a buza értékesítésével kapcsolatban megjegyezte, hogy a kormány eddigi intézkedései, különösen pedig a boletta-rendszer beváltak és fenttartandók.

A közgyűlés ezután a felsőházba küldendő hetedik tagját titkos szavazással negyvenkilenc szavazattal egyhangulag gróf Hoyos Miksa személyében választotta meg.

Ezután elfogadták a kamara új ügyrendjét és szolgálati szabályzatát.

MEGINGOTT ALFONZ KIRÁLY TRÓNJA

Spanyolországot ismét lázas forradalmi készülődés tartja izgalomban

Titkos fegyverraktárakat leplezték le

Páris, február 9.

A spanyol fővárosból érkező hírek szerint Spanyolországban a politikai helyzet annyira feszült, hogy a forradalmi bármelyik pillanatban kitörhet és lángba boríthatja az egész országot. A razzliák, a tömeges letartóztatások, a véres utcai harcok és a politikai sztrájkok minden városban napirenden vannak és a tüntetések éle egyre határozottabban fordul a király felé.

A királyt nyíltan gunyolják és szidalmazzák s napjában több röpiratot osztogatnak szét, amelyben felszólítják a lakosságot, hogy ne tartsa tovább a monarchiát és detronizálja az uralkodót. A rendőrség most leleplezett egy titkos nyomdát, amely százezeres példányszámokban nyomott és osztott szét a király és a kormány ellen agitáló röpiratokat és füzeteket. A nyomdában lefoglaltak rengeteg kész nyomtatványt. De ezenkívül fegyvert, municiót és né-

hány gépfegyvert is.

A polgárháború küszöbön volt már, amikor a Spanyolországban sokhelyütt igen népszerű Franco óceánrepülőtszert több más tiszttel együtt megkísérelte a politikai államsínyt. Akkor, mint emlékeztet, a kormány titkosrendőrsége idejekorán

megneszlette a készülő puccsot, csirájába fojtotta a zendülést és a lázadás több vezetőjét, egyebek között Francot is behörtöndözte. Francot társai megszöktették a börtönből és Délamerikába emigrált, — de a köztársasági forradalmi mozgalom ezzel nem fejeződött be.

A diákság mozgalma az uralkodó ellen

A forradalom legveszedelmesebb tüzfészeki a munkás-szervezeteken kívül a diákegyesületek, sőt maguk az egyetemek. A diákság Spanyolországban majdnem kivétel nélkül lelkes köztársasági érzésű, s az egyetemi tanárok nagyrésze is vele van. Ahol a kormány egy-egy egyetem tanárt vagy rektort köztársas-

sági érzése miatt elmozdított, a diákság sztrájkba lépett és a sztrájk folyamán viharos tüntetéseket rendezett, melyeken Alfonz király szénafonatból és pamutból készült torzszobrát hurcolták körül és nyilvánosan elégették. A madridi egyetem falai tele vannak Alfonz király katuráival, s szidalmazó feliratokkal,

Ára 10 fillér.

„Prohászka Ottokár mindenkit megtermékenyít, aki Krisztussal kapcsolatban áll

— mondotta Ravasz László a Kisfaludy-Társaság nagygyűlésén

Budapest, február 9. A Kisfaludy-Társaság vasárnap délelőtti tartotta évi nagygyűlését Berzeviczy Albert elnöklésével. A gyűlésnek különös érdekességet az a körülmény adott, hogy Ravasz László református püspök elragadó szépségű emlékbeszédet tartott Prohászka Ottokárról.

Isten athlétája

Ravasz László bevezetéképen megrajzolta a görög világnézet férfi ideáljának, az athlétának alakját. A pogány világ hőisével szemben áll a kereszténység nagy lelki athlétája, Prohászka Ottokár, a lélek hercege. Isten athlétája, akiben a költő és a szent minden problémája egyesült.

Prohászka Ottokár, a lélek emberéről akarok beszélni, — mondotta a szónok. — Szeretném ideálitani belső alkátát, sorsát, pályafutását és végül jellemét, minőségét, értékelését. Szeretném megmutatni, miféle törvények szerint támadt és alakult ez a csodálatos szellemi organizmus, amely mint egy óriási fenyőfa betetőzi az erdőt, célt jelentő ornamentikává válik egy hegyes csúson és uralkodik a szemhatár felett, mint a dóm keresztje a lábainál született és hangyabolyban kavargó ezeréves kultúra alkotásai fölött. Ott uszik a felhőben, napfényben, télyvénnyől ifelszakadt őserdőből elhibenk lép, monostorok kőomladékai-ból kiforgalodik, áldozatok füstjéből elhibenk gomolyog Prohászka Ottokár athlétája.

Prohászka, a hungarizmus hőse

A következőkben Ravasz László megrajzolta Prohászka Ottokár egész emberi portréját. Nem volt elnyomorított testi keleti lakir, hanem a külső szépségével harmoniában állott a lélek szépsége. Nemesak az esztétika embere volt, hanem a valóság embere is, aki az élet minden jelenségét és rezdülését, az egyetemessel és végtelennel, Istennel hozta összefüggésbe. A végtelen imádás töltötte el nincs olyan trubadur, aki a szeretet változatának annyi színt és erőt tudott volna kölcsönözni, s akinek hangja annyira megtisztult volna minden földi salaktól, mint Prohászka Ottokár. Bár idegen származású volt, vére szláv és germán keverék, germán benne a belső formák tisztasága és szláv érzéseinek mélysége és miszticizmusa, belőle fesz az összeomlás után egy új nemzeti próciának, a hungarizmusnak hőse.

Majd Prohászka nevelkedéséről, tanulmányairól beszélt a szónok, pályafutásáról, amely a magyar katolicizmus legszebb korát nyitja meg. Magyar Parsifal volt, elmúlása is főséges, megrázó és tragikus.

Aki minden jó lelket megtermékenyít

Ezután Ravasz László Prohászka költői géniuszáról szökött, amelynek legfőbb erőssége az volt, hogy a teremtészetet egyénien látta meg s mondánivalóit eredetien és újszerűen tudta kivetíteni az emberek lelkébe. Egyéni stílusa a barokk volt, a pártosság és az akció lelkesült ölelkezése.

Ezután Prohászka vallásos egyéniségéről a következőket mondotta Ravasz László:

— Én azt állítom, hogy nincs komoly, keresztény ember, aki irásain ne épülne és ne erősödne, bár kereszténysége tökéletesen katolikus és méltatlan hozzá minden ezzel ellentétes gondolat, mégis miután ez a kereszténység erős, tüzes, élő és színes, bizonyágtételéből mindenki megtermékenyedik, aki a kereszténységgel kapcsolatban áll.

— Éppen ezért ebben a vonatkozásban is egyetemes érték, mint mindenki, akinek belső nagysága a korszak színvonalára fölé nőtt. Egyházára nézve küldetése fölér egy megnyert háborúval, de nyereségajándékaival gazdagabbá lesznek ellenfelei is. A magyar szellemi életet páratlanul álló példaadás — arra, hogy szétépett, konok, divergáló irányzatai miképpen találkozhattak egy rendkívüli egyéniség nagy színtézisében. Megtestesült apológia arról, hogy az élet súlypontja, meghatározó értéke az örökkévalóságban van — csak az a nép nő nagyja, amely a totalitásnak eme párhosszában minden szellemi erőt egybefogni és megtermékenyíteni képes.

Prohászka nem e világból való

— Prohászka Ottokárnak nem e világból való, e világgal sokszor ellentmondásba kerülő, vagy vele szemben ideig-óráig tanácstalanul megálló hű, rokonszenves és nagy egyénisége a magyar lelket olyan magasságba emeli, ahol örök igazság és örök béke van. Az ő vezetésével a magyarság olyan magaslatokra ért, ahol az örökkévaló kegyelem és irgalom várja a tépett véres magyar zarándokokat.

— Mint ahogy a Niagara zuhogását mind a két tó partján lehet hallani csöndes ójszakákon, mert a kegyelem sziklába ágyazott, háborgó, szabad és szétfeszítő víztömeg minden időben Isten hárfájaként énekl az örökkévalóság dalát, se meg nem fogy, se meg nem változik, marad az, ami volt: egy óriási erő, amely Isten láthatatlan malmát hajtja: Prohászka Ottokár, a lélek embere, a magyar földön örökre zúg és segít hajtani egy láthatatlan lelki történelem malmokerekeit.

Ravasz püspök szavait az előkelő közönség leirhatatlan lelkesedéssel fogadta.

Fehértől Dániel

TEMETKEZÉSI VÁLLALATA
DEGENFELD-TÉR 4.
TELEFON 11-85. SZ.

A tiszántuli csatorna-hálózatkiépítést sürgették a szolnoki Tiszakongresszuson

Sesztina Jenő és Klebelsberg Kuno kultuszminiszter részvételével folyt le az első tiszavidéki nagygyűlés

Szolnok, február 9.

Az Alföld nyomasztó problémáin segíteni akarván a Szolnoki Kereskedelmi Társulat, vasárnap megrendezte Szolnokon az első tiszamenti kongresszust, amely megmozgatta nemcsak a kereskedelmi, hanem a mezőgazdasági köröket is.

A kongresszus tanácskozásai délelőtt fél tizenegy órakor kezdődtek meg a szolnoki városháza színlíttig telt nagytermében. A kongresszuson résztvett gróf Klebelsberg Kuno kultuszminiszter, Sesztina Jenő felsőházi tag, Kenéz Béla, Szolnok országgyűlési képviselője, vitéz Czeglédy Béla, a debreceni Mezőgazdasági Kamara igazgatója és számos más gazdasági egyesület vezetője.

Sesztina Jenő megnyitó beszéde

A rendező Kereskedelmi Társulat elnökének, Kádár Gyula cukorgyári igazgatójának üdvözlő szavai után Sesztina Jenő, a debreceni Kereskedelmi és Iparkamara elnöke nyitotta meg a kongresszus tanácskozásait, rámutatva a Tisza és vidéke elhanyagolt állapotára, a hidak és jó átjárók hiányára, a csatornaépítés és az Alföld mélyén rejtőző kincsek feltárásának szükségességére.

Fel kell karolni a Tiszát, — mondotta — a Tisza-vidéket és különösen a Tiszántúlt, amelynek méhében a legujabb esztendő keltárai szelint nagyszerű kincsek rejlének. Ki kell építeni a Tiszántul utjait. Meg kell teremteni a víziutálózatot, meg kell építeni a régen szükségesnek elismert Tisza-hidakat és fel kell használni azt a vízennyiséget, ami mostanáig hasztalan ömlik le a Tiszán, abban a reményben, hogy a közzgazdasági köröknek ezen kongresszuson megnyilvánult érdeklődése a kormány figyelmét is ráirányítja a tiszai problémákra, nyitja meg a kongresszust és különös melegséggel üdvözlö gróf Klebelsberg Kuno vallás- és közoktatásügyi minisztert, aki az ország vidéki részei fellendítésének tetteivel dolgozó előharcosa.

Napirend előtt dr. Kerekes Sándor főjegyző üdvözlölte a kongresszust és a kultuszminisztert.

A kultuszminiszter az alföldi városok fejlesztéséről

Klebelsberg miniszter azonnal válaszolt az üdvözlésre.

— Azért jöttem ide, mert tudom, hogy nem délibabokat kergető, ha-

nem gondolkodó és számító emberek tanácskoznak itt az Alföld bajairól. Fájdalommal állapítom meg, hogy az Alföldön is komoly bajok vannak, sok tekintetben olyan hiányok észlelhetők, amelyeket nem találunk a Dunántul városaiban. A gazdasági válság s a hiányok ellenére az alföldi városok fejlődése mégis olyan erős, hogy bennünket cselekvésre, organikus programok felállítására kell, hogy indítson. Sulyt kell helyezni egy nagyszabású szerves program felállítására s ebben szükség van a demokráciára. Mert nem tagadható, hogy ma még a diktatórikusan kormányzott államokban is a végzett munka demokratikus.

— Rendkívül szerencsésnek tartom azt, hogy az összefogó mezőgazdaság, ipar és kereskedelem létrehozta ezt a kongresszust.

Ezután dr. Elek István városi főmérnök tartotta meg előadását „Mit jelentene a Duna—Tisza-csatorna a tiszavidéki kereskedelemnek” címmel.

A következő előadó dr. Radó Rezső debreceni kamarai titkár volt. Előadása címe: „A Tiszántul bekapcsolódása a vízforgalomba.”

A Tiszántul számára is biztosítani kell — mondotta — öntözőcsatornákkal az életlehetőséget és meg erősíteni a Tiszántul szállítási utakkal, a városokat környező területek gazdaságosabb megművelésével.

A Duna—Tisza csatornát meg kell építeni, mert bele kell kapcsolódni a Duna—Majna—Rajna csatorna megnyitásával Európa derekát keresztül szelő vízvonalba, hogy ezen utvonallal megteremtett kedvezőbb szállítási lehetőségeket felhasználhassuk.

A Tiszántul mai mecskonított állapotában is több, mint 21.000 négyzetkm. nagyságú terület, amely területen kb. 3 millió kat. hold termékeny szántóföld van. Ennek a nagy területnek a vízforgalomba bekapcsolódása egyedül a Tisza folyón eszközözhető hajózás által nem valószínű meg kielégítően. Szükség van arra, hogy a Tiszántul területét hajózási csatornák szelők át, még pedig olyan vonal vezetésével, amely a lehető legtöbb terület számára tegye lehetővé a víziutaló való szállítás előnyeinek kihasználását.

Előadó részletesen ismertette a Hortobágy vidéki hajó és öntöző csatorna terveit a debreceni kiadvány csatornával, valamint Hieronimusz Károlynak, a Szamosból kiágazóan tervezett és Debrecen délről érintő csatorna terveit. Kiemelte, hogy a tiszántul hajózó csatornák megépítése közzgazdasági szükségesség. Ezeket a csatornákat azonban egyvonalú öntöző csatornák kívánat kell megépíteni. Így tervezte a tiszántul csatornákat az állami csatornázó osztály is.

Vitéz Czeglédy Béla kamarai igazgató és Kuszka István, a szolnoki megyei Gazdasági Egyesület elnöke, felszólalása után elfogadták a benyújtott határozati javaslatokat és a kongresszus tanácskozásai véget értek.

Délután 2 órakor nagyszabású bankett volt a Tisza szállóban.

Spanyolnátha ellen igyon
góf DESSEWFFY-féle
Tokaji gyógybort.

Új üzlethelyiség:

Piac-utca 28. szám. Gambrinus átjáró.

Telefon: 8-96.

Telefon: 8-96.

Hajdúvármegyében egyetlen influenza megbetegedés sem fordult elő

Hivatalos jelentések a vármegye közigazgatási bizottságának ülésén az egészségügyi és mezőgazdasági helyzetről

(A Debreceni Újság tudósítójától.)

Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága dr. Hadházy Zsigmond főispán elnöke alatt ma tartotta szokásos havi ülését, amelyen a vármegye közegészségügyi viszonyairól dr. Görgey Márton vármegyei tisztii főorvos, egészségügyi főtanácsos a következő jelentést terjesztette elő.

Csökkenett a születések száma

Vármegyénk népmozgalma a december havi népmozgalom adataival összehasonlítva kis hanyatlást mutat s ez a hanyatlás részben a születések számának kisfokú kevesbedésére, részint a halálozások számának kisfokú emelkedésére vezethető vissza. Született 493 gyermek (520), kik közül halvaszületett 14 (2,9%), meghalt 276 egyén (259) s így a természetes szaporodás 203 lélek (241).

Uralkodó kóralak volt az elmúlt hónapban a lélegző szervek hurutos és gyulladási megbetegedése. Ezek közül a tüdőgyulladás követelt számos esetben halálos áldozatot. A fertőző betegségek közül viszont a roncsló toroklob és torokgyík terjedt el nagyobb számban vármegyénk területén. Egyéb fertőző betegségek szóróványosan és általában jóindulatú lefolyással fordultak elő. Szövődményes influenzáról eddigelő jelentés nem érkezett.

Fertőző betegségek

A fertőző betegségek közül előfordult: 1. Bányahimlő 5 községben 8 esetben. Meggyógyult 5, meghalt 1, ápolás alatt maradt 2 beteg. 2. Kanyaró 4 községben 21 esetben. Meggyógyult 20, ápolás alatt maradt 1 beteg. 3. Vörheny 3 községben 9 esetben. Meggyógyult 3, ápolás alatt maradt 6 beteg. 4. Roncsló toroklob 14 községben 87 esetben. Meggyógyult 32, ápolás alatt maradt 55 beteg. 5. Nyílt tuberkulózis 6 községben 17 esetben. Meghalt 1, ápolás alatt maradt 16 beteg. 6. Hasitífusz 10 községben 19 esetben. Meggyógyult 13, ápolás alatt maradt 6 beteg. 7. Gyermekágyi láz 3 községben 3 esetben. Meggyógyult 1, meghalt 1, ápolás alatt maradt 1 beteg. 8. Veszett, vagy veszettsegre gyanús kutya mart meg 3 egyént. Mind a háromnak a budapesti Pasteur-intézetbe való felszállítása megtörtént.

Az idült fertőző betegségek közül gümőkór 30 esetben, az összes ha-

lálózások 10%-ában volt a halál oka.

Baleset folytán meghalt 1, öngyilkosság folytán 5 egyén.

Bejelentette, hogy az alispán a m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszterhez felterjesztést tett abban a tekintetben, hogy a nyilvános betegápolási és gyermekgondozási költségekre eddig kiutalt havi 3000 pengőnyi összeget havi 4000 pengőre emelje fel. Egyébként ugyanis zavarok léphetnek fel a szegénybetegek gyógyszereszámláinak kifizetése körül.

A hadházi tejevizsgálat ügye

A jelentéshez Csapó Zsigmond bizottsági tag szólott hozzá, aki elpanaszolta, hogy Hajdúhadházon a

3+1 csöves hálózati készülék és hangszócsó egyben

LEGNAGYOBB TELJESÍTMÉNY HAVI RÉSZELET P 25.60
Bemutatta:
Soltész László cég
PÜSPÖKI PALOTA
(Kálvin-téri bejárat)

debreceni vegyvizsgáló állomás hatósági orvos igénybevétele nélkül tartja meg a piaci tejevizsgálatokat és a vizsgálat 18 pengős díját akkor is meg kell fizetni, hogyha az eredmény negatív és nem fordult elő tejhamisítás. Ezek az állapotok már odáig fajultak, hogy a gazdaközönység már kezd távolmaradni a piactól, ami viszont a fogyasztók érdekeit veszélyezteti.

A bizottság tagjai egyértelműleg nagy felháborodással hallgatták erről a különös anomáliáról szóló bejelentést, majd Görgey Márton főorvos válaszolt az interpellációra és kijelentette, hogy köszönettel fogadja az abban felsorolt adatokat. A tejevizsgálatot valóban a hatósági orvos közbenjöttével kell megtartani és így valószínű, hogy Hajdúhadházon szabálytalanság történt.

Benkő Géza főügyész viszont kijelentette, hogy a vizsgálati díjat csak akkor lehet felszámítani, hogyha a tejevizsgálat pozitív eredménnyel végződött és a hamisítás megállapítását nyert. A szóváltott esetet maga is kivizsgálálandónak tartja.

Gaál Mihály dr. országgyűlési képviselő elmondotta ezután, hogy a most felsorolt anomáliákat ő már szóváltotta az egységspárt értekezletén is. Akkor ígéretet kapott arra vonatkozólag, hogy a belügyminiszter a piacrendszetre vonatkozó rendeletet módosítani fogja.

Végezetül Rásó István alispán kijelentette, hogy a maga részéről még ma intézkedni fog és mindent elkövet, hogy a hatósági tejevizsgálatok körül panaszolt lehetetlen állapotok orvosoltassanak.

Fájdalmak ellen
Aspirin-tabletták
Gyógyszertárakban kaphatók.

Háromszázhusz munkást foglalkoztat jelenleg a megyei utépités

A közigazgatási bizottság ezután az államépítészeti hivatal vezetőjének jelentését hallgatta meg, amelyből kitűnik, hogy a hajdúvármegyei utépitési munkálatoknál jelenleg is 120 kötő- és közel kétszáz fuvaros dolgozik.

Érdekes volt Czelloth János állam-egészségügyi főfelügyelő jelentése, amely szerint az elmúlt esztendőben Hajdúvármegye területéről elszállítottak 3993 szarvasmarhát, 95 lovat, 4540 juhot és 45,193 sertést. A sertések és lovak számánál némi csökkenés mutatkozik, azonban ez csak látszólagos, mert a statisztikában egyelőre nem szerepelnek a teherautón elszállított sertések, már pedig az utóbbi időben is sok sertést szállítanak el teherautókon.

Külföldre szállítottak Hajdúvármegyéből 326 szarvasmarhát, 15 lovat, 3697 juhot és 2116 sertést. A külföldi kivitel az előző évhez képest csökkenést mutat. Érdekes azonban megemlíteni, hogy a kivitel főként Ausztria, Csehország, Franciaország, kisebb részben Olaszor-

szág és Svájc felé irányult.

Surgoth Jenő gazdasági főtanácsos a következő jelentést terjesztette Hajdúvármegye mezőgazdasági állapotáról:

Január folyamán az időjárás más évekhez viszonyítva enyhe volt, kisebb-nagyobb havazások voltak, azonban hótakaró csak rövidebb ideig borította a vetéseket. Csak a belső mezőgazdasági munkálatok voltak végezhetőek a nagymértékben megromlott utak következtében.

Az őszi vetéseket, dacára, hogy hótakaró csak rövidebb ideig takarta, eddig semminemű károsodás nem érte. A takarmánykészlet az állatok téli teletetésére elegendő lesz.

A m. kir. földművelésügyi miniszterium ebben az évben a köztevényesítés céljaira beszerzendő apaállatok vételárának fedezésére egyelőre 80 ezer pengő jutalékos és 30 ezer pengő kamatmentes hitelt engedélyezett.

A bizottság a jelentést tudomásul vette, majd több apró ügy elintézése után az ülés véget ért.

A Miss Európa választás botránya

Négy hónapos gyereke van a győztes francia hajadonnak

Páris február 9. Ismeretes, hogy a párisi Miss Európa választáson Waleff Mórécék zsürije Jeanne Juliat, a francia „szépség királynőt” jelentette győztesnek. Az új Miss Európa nyolcadik házával a francia Rivierán ünnepléte éppen magát, amikor Párisban tegnap kínos botrány pattant ki. Kiderült ugyanis, hogy a fiatal hölgynek, aki Waleffék és a „Szinházi Élet” szerint Európa legszebb leánya, négy hónappal ezelőtt egészséges kislányt született, igaz ugyan, hogy ezért a Miss névtől nem lehet megfosztani, miután ezidőszertart férje még nincsen. Waleff Móréc és érdektársai most keserves erőlködésel igykeznek magyarázkodni s a

Yournál-ban még azt az állítást is megkockáztatják, hogy a szépség királynő választás tulajdonképpen „kiházasítási intézmény”. Valószínűleg arra gondolnak, hogy egy boldogabb házasságnak legfőbb célja a gyermek áldás, ami ebben az esetben már is meg van.

A komoly külföldi sajtó nagy felháborodással ir erről a példátlan esetről, amely nemcsak Miss Európát, de a többi ország ugynevezett „szépség királynőit” is igen kellemetlen megvilágításba helyezi s minden oldalról erővel követelik, hogy a botrány után olasz példára intézményesen szüntessék meg az üzleti reklámnak ezt a kellemetlen és kompromittáló módját.

Kötélállati halálra ítélték egy hitvesgyilkos asszonyt

Zalaegerszeg, február 9. A múlt év november 7-én Sáska községben elünt Ráberhofer Mihály 33 éves süketnéma és gyengeelméjű földműves. A csendőrségnek gyanús volt az eltűnés, annál is inkább, mert felesége az eltűnést nem jelentette. A nyomozás során a gyanú Kalmár Gábor 33 éves sáskai földművesre irányult, akit el is fogtak, mint Ráberhofer Mihály gyilkosát. Később mint felbújtót, elfogták Ráberhofer Mihályt is.

A gyilkosság tárgyalását hétfőre tűzte ki a zalaegerszegi törvényszék. Kalmár Gábor gyilkosság bűntettével, özvegy Ráberhofer Mihályné pedig, aki ötgyermekes asszony, gyilkosságra való felbujtás bűntettével van vádolva.

Ráberhofer Mihályné a tárgyaláson a kihallgatás során beismerte Kalmár Gáborral való viszonyát. Az elnöknek arra a kérdésére, hogy mi indította a kikapós életre, azt válaszolta: Az ördög incselkedése.

Ezután az asszony, aki a csendőrség és a vizsgálóbíró előtt is mindent beismer, most tagadta, hogy ő bújtotta volna fel Kalmár Gábor a gyilkosságra.

A szembesítéskor mindkét vádlott megmaradt állítása mellett. A tanúk különösen Ráberhofer ellen tettek súlyos terhelő vallomást.

A törvényszék délután 3 órakor hirdetett ítéletet.

Bűnösnek mondotta ki Kalmár Gábor mint tettestársat és Ráberhofer Mihályt, mint felbújtó gyilkosság bűntettében és ezért Kalmár Gábor életfogytiglani fegyházra, Ráberhofer Mihályt pedig kötélállati halálra ítélt.

Az indokolás súlyosan elítélő szavakkal emlékezik meg arról az erkölcsei fertőről, melyben az asszony élt. Az ítéletben a királyi ügyész megnyugodott, a vádlottak és a védők fellebbezést jelentettek be. A vádlottak feltűnő nyugalmmal vették tudomásul a súlyos ítéletet.

Hóviharok a Dunántulon

Budapest, február 9.
Az ország nyugati részén péntek óta hatalmas hóviharak tomboltak, melyek egy-egy közúti mint a vasúti forgalomban számos helyen súlyos zavarokat okoztak. A vonatok több helyen erős késéssel futottak be a hóelhárítás miatt. A MÁV. igazgatóságának közlése szerint a bevezetés komoly zavart nem okozott, mindössze késések fordultak elő egyes vonalokon. Ma reggel mindentűnt megmetrendszerű pontossággal közleltek a vonatok.

Halálos szerencsétlenség munka közben

Budapest, február 9.
Ma délután egy óra körül Újpesten a Kanizsai-utcában folyó építkezésnél két munkás, Béni János és Sima József ötméter mély gödörben dolgozott. Közben a gödör körül a föld beomlott és a két munkást eltemette. Béni sikerült öve kimenteni. Simának azonban már csak holttestét ásták ki.

Felgyújtják a cukorültetvényeket a kubai forradalmárok

Newyork, február 9.
Havamai jelentések szerint Kubában további kilencven napra kiterjesztették az ostromállapotot. A kormány az egész iskoláévre bezárta a főiskolákat, mert a diákok az iskolatermekben gyűléseket tartottak Machado ellen. A gyűjtogatások a cukorültetvényeken az utóbbi napokban ismét veszedelmes méreteket öltöttek. Szombaton 340.000 kilogramm nyers cukornádat gyújtottak fel. Azt hiszik, hogy az Egyesült Államok beavatkozást most már elkerülhetetlen, mert egy amerikai cég kubai cukorfinomítójában is felrobantottak három bombát, amelyek 12 amerikai alattvalót megsebesítettek.

Az Erdősi Imre cserkészcsapat farsangi estje

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A római katolikus reálgymnázium 171. számú „Erdősi Imre” cserkészcsapata nagyszerű farsangi műsoros ünnepséget rendezett vasárnap délután. A gimnázium hatalmas dísztermét zsúfolásig megtöltötte az előkelő közönség.

A műsor bevezetéseként Svékus Olivér vezetésével a csapat ének-kara adott elő két énekszámot precíz betanulással és lendülettel. Dóczy Emil őrvezető tartott ezután ötletes előadást a csapat nvári táborozásáról. Nagy sikert aratott Hüti Tivadár hatásos szavai. Kuntár József piarista tanár beszéd keretében kihirdette a nvári táborozásról folytatott naplóverseny eredményét és kiosztotta a díjakat. Lelkes tapsokat kapott a kis Bösörmei Árpád kiűnő szavaiért, s jól mulatott a közönség az ezt követő cserkészvígjátékon, melyben Dóczy Emil, Pottvondy László, Serly Kálmán, Scheich Ferenc, Szalay Pál, Bösörmei Zoltán szerepeltek. Igazán palraesetten, Svékus Olivér, Bösörmei Zoltán, Czákó György és Németi Ágoston pompás kvartettje mulattatta még a publikumot s frenetikus sikere volt egy opera narádiából össze állított cserkészvígjátéknak. Az utóbbi darabban Kiss Béla esemő, tiszta hangjával Krós Béla tűnt ki de igen jók voltak a többi szereplők is.

Az előadás rendezése körül Kuntár József és Svékus Olivér fáradoztak teljes sikerrel.

Kiirtotta hattagu családját s azután öngyilkos lett egy német munkás

Berlin, február 9.
Strassburg mellett Giesdorf községében az elmúlt éjjel Erich Fellner 32 éves munkás agyonlőtte a feleségét, egy- és hároméves gyermekeit, valamint feleségének anyját és nővérét. A gyantlanul éppen hazatérő sógorának a hasába lőtt s végül egy fejlovással saját életének is végét

vetett. Fellner együttlaktott anyósának családjával. Nyugodt embernek ismerték, azonban a családban mégis gyakran veszekedésre került a sor. Fellner kijelentette, hogy neki logában áll anyósától bármikor pénzt kérni.

Borzalmas tettének okát nem sikerült kideríteni.

Lehetővé kell tenni a fagykárkölsönök meghosszabbítását

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara február 7-én tartott igazgatóválasztmányi ülésén ismételtén foglalkozott a fagykárkölsönök ügyével és egyöntetűen azon véleményt nyilvánították a választmány tagjai, hogy a jelenleg május végére megállapított visszafizetési határidő a gazdaközönséget rendkívül súlyos helyzet elé állítja. Mint ismeretes, a kölsönöket mult év szeptemberében kellett volna visszafizetni, de a mind súlyosabbra változott gazdasági viszonyok miatt az érdekelt gazdak nagyrésze már akkor sem volt abban a helyzetben, hogy fizetési kötelezettségének eleget tehessen. Ennek a helyzetnek a belátása indította arra a földművelésügyi minisztert, hogy mind azoknak, akik eredeti tartozásuk egyharmadát lefizették, lehetővé tette, hogy fennmaradt tartozásuk erejéig az 1930. évi exporthitel keretében újabb hitelt kaphassanak.

Az ilyenkor meghosszabbítást azonban csak az 1930. évi exporthitel lejártáig, vagyis 1931. évi május végéig lehetett

eszközölni. A kamara már mult év októberében megállapította, hogy elképzelhetetlennek tartja azt, hogy a gazdaközönség májusban teljesíteni tudja olyan összeg kétharmad részéne visszafizetését, aminek egyharmadát a gazdasági év végén a termésbetakarítás után is, csak a legnagyobb erőfeszítés árán volt képes kifizetni. Erre a körülményre külön feltejesztésben fel is hívta a földművelésügyi miniszter figyelmét a kamara, kérve, hogy a fagykárkölsönök újabb lejáratára 1931 május helyett az új termés betakarítása utánra, 1931 szeptember végére állapítsák meg, vagyis lejáratkor újabb négy hónapra az legyen prolongható.

A kamara kérelmét a földművelésügyi miniszter — tekintettel arra, hogy az 1930. évi exporthitel, melynek keretében a fagykárkölsönök meghosszabbítása történt 1931 május végén a külföldi hitelezőnek visszafizetendő — eddig nem tudta teljesíteni.

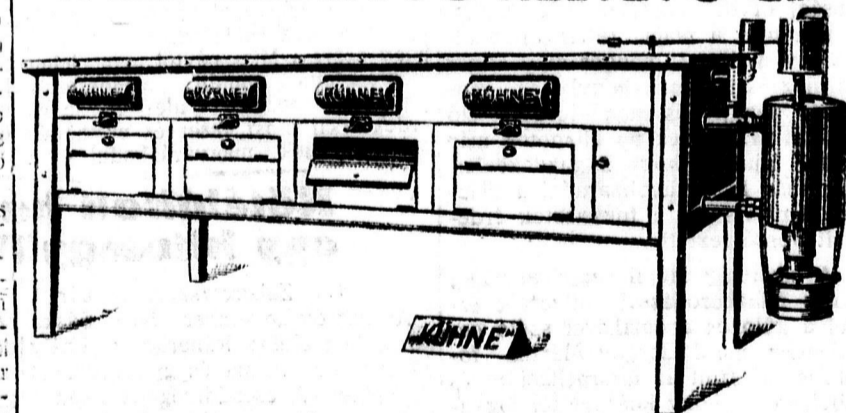
A kamara még akkor is a gazdaadós-

A LEGJOVEDELMEZŐBB

GAZDASÁGI ÁG MA A MODERN

BAROMFI TENYÉSZTÉS

DE ENNEK ELŐFETÉTELE A JÓ KELTETŐ GÉP

NE KISÉRLETEZZEN ISMERETLEN GYÁRTMÁNYOKKAL. HANEM FORDULJON BIZALOMMAL MAGYARORSZÁG LEGRÉGIBB MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁRÁHOZ, AHOL SZEMÉLYESEN MEGGYŐZDÖHETIK GÉPEINK KIFOGÁSTALAN KIVITELÉRŐL ÉS HOGY AZOK MINDEN TEKINTETBEN FELETTE ÁLLNAK MÁS GYÁRTMÁNYOKNAK.

„KÜHNE”

MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁR RT. FIÓKRAKTÁRA
DEBRECEN, DEÁK FERENC-UTCA 4. SZÁM.
Baromikeltető gépek és kellékek osztálya.

Kénes árlagyzék és árajánlat dímentesen.

TELEFON: 5-73.

ságok természetével össze nem egyeztethetőnek tartaná az 1931 májusi fizetési terminust, ha a gazdasági viszonyok mult év szeptemberétől kezdve változatlanul maradtak volna, de még inkább tarthatatlannak tekinti azt most, mikor azóta is csak súlyosabbá vált a gazdak helyzete. Eppen ezért igazgatóválasztmányja határozatából újból kéri a kamara a földművelésügyi és pénzügyminisztert is, hogy kéressenek és találjanak módot arra, hogy az 1930. évi exporthitel keretében meghosszabbított fagykárkölsönök újból meghosszabbíthatók legyenek a gazdasági év végéig, legalább is szeptember 30-ig, mert e kölsönök májusi lejáratával behajtása a Tiszántúli számos gazdáját egzisztenciájában rendítené meg.

Elezőköt szüleitől egy leány, mert nem értett egyet az apjával

Budapest, február 9.

Weisz Ernő terménykereskedő 15 éves leánya január 31-én eltűnt szülei lakásáról. A kislányt ma találták meg a hevesmegyei Hort községben. Többnapig bolyongás után gyalog került oda. Éjszakánként szállást kapott az egyes falvakban. Horton pedig egy orvos házába került, ahol azt mondta, hogy árva gyermek. A fiatal leányért anyja azonnal elutazott. A leány azt mondta, hogy azért ment világra, mert az apja nem érte meg.

Idegenellenes razzikák Amerikában

Newyork, február 9.

Az Egyesült Államok egész területén folyik most már az idegenek ellenőrző razzia. Minden munkanélkülit, aki külföldi állampolgár, könnyörtelenül kiutasítanak. A legerősebben Detroitban végzik a razzikákat. Eddig havonta átlag 150 külföldi munkanélkülit tettek át a kanadai határon, most azonban ez a szám erősen emelkedett.

Néhány nap alatt 600 külföldit helyeztek rendőri felügyelet alá és néhány napon belül ezeket is kiutasították. Nagy erővel folyik a kiutasítás az Atlanti és Csendes óceán kikötő városaiiban is. Elsősorban a románokat, azután a lengyeleket, cseheket és végül az olaszokat utasítják ki. Csikgöböl legutóbb 600 külföldit utasítottak ki.

Két örült asszony napokon keresztül rettegésben tartott egy francia falut

Páris, február 9.

A Chartres megyében fekvő Chappelles falucska ötszáz lakosa az utolsó két napon valóságos pánkhangulatban élt. A falu közepén az egyik házban elbarrikádóztak az ajtókat és ablakokat és mindenki rálőttek, aki a ház közelébe merészkedett. Több földműves és a falucska polgármestere csak annak köszönhetik életüket, hogy a löfögyverek nem éles golyókkal, hanem sörrel voltak töltve. A Fort Chabrol ellen tehetetlen volt a falu lakossága és csendőrfárörje. A szomszédos Chateau Dun csendőrségét hívták segítségül és könnyfakasztó bombákkal akarták ártalmatlanná tenni a lövöldözőket, ez azonban nem sikerült. Két napig tartó ostrom után az elbarrikádózott házból kijött két nő: egy anya és leánya, akikről már az első percben kiderült, hogy elmeháborodottak. Örfőngési rohamukban követték el tettüket. A két asszonyt elmeorvógyintézetbe szállították.

Világszervezetet kell létesíteni a nemzetközi tőkemozgalmak helyes irányba terelésére

Makkay Ernő vezérigazgató hatalmas beszéde a pénzügyi helyzetről a TEBE debreceni előadásán

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A Takarékpénztárak és Bankok Egyesületének debreceni szervezete vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel a Déry-muzeumban tartotta meg nagyszerű előadásorozatot, amelyre Debrecenbe érkezett Makkay Ernő, a Budapesti Belvárosi Takarékpénztár vezérigazgatója, a kiváló közgazdasági szakértő, aki több mint egy óras előadásában lebilincselő érdekességgel fejtette ki a gazdasági válság és a pénzkrisis okait.

Az illusztris előadó meghallgatására hatalmas számú és igen élénk közönség gyűlt össze a Déry-muzeum előadótermében. A publikum sorában ott láttuk Debrecen társadalmi és közgazdasági életének minden számottevő tényezőjét. Megjelent az előadás dr. Hadházy Zsigmond főispán, Vásáry István polgármester és még számos előkelőség.

Versényi Tibor megnyitó beszéde

A megnyitóbeszédet Versényi Tibor vezérigazgató, kincstári főtanácsos mondotta, aki nagy hatás mel-

Makkay Ernő a gazdasági válság és a pénzkrisis okairól

A nagyhatású megnyitó után Makkay Ernő emlékedett szövegre és tartott rendkívül érdekes, hatalmas koncepciójú közgazdasági előadást „A pénz szerepe a gazdasági konjunktúrában” cím alatt.

Mindenekelőtt rámutatott arra, hogy a pénz- és hitelrendszer tökéletessége elősegíti a jó konjunktúrát, viszont a rendezetlen pénz- és hitelviszonyok kimélyítik a gazdasági válságot.

Kevés a világ aranykészlete

Az összes számbajövő népek valutáit rendezték ugyan a háború után, ennek dacára azonban az arany kérdés ismét aktuálissá vált és ha az érdekeltebb államok ebben a kérdésben nem tudnak megegyezni, akkor a pénz értékállóságát és hitelességét komoly veszedelem fenyegeti. Különösen erősen veszélyeztetett a világ valutáris egyensúlyát Franciaország aranypolitikája, amely az utóbbi időben nagyon sok kritikát tárgyalt képezte. Franciaország másfél év alatt 12 milliárd frankkal növelte aranykészletét és ezt a teaurálási rendszert tovább folytatja, tekintet nélkül a világ többi népeinek arany szükségletére. Az aranykérdésben mutatkozó nehézségek tisztázása céljából a Népszövetség elsőrangú valutapolitikusokból álló aranybizottságot küldött ki. Az aranybizottság jelentésében oda konkludál, hogy kevés az arany.

Abból a célból, hogy a forgalmi szükséglettel lépést tartson az aranykészlet, az aranytermelésnek évente 3 százalékkal kellene szaporítania a

lejt, mely és gondolatokban gazdag beszédben fejtette ki azokat a szempontokat, amelyek a TEBE-t emek az előadásorozatának megrendezésére indították.

— A világháború olyan helyzetet teremtett, — mondotta, — amely a megélhetést mind bizonytalanabbá teszi. Ma, amikor a lét és nem lét kérdése a gazdasági berendezkedésektől függ, a TEBE fontosnak tartja, hogy megismétlődő előadásokkal helyesebb közgazdasági fel fogásra nevelje a közönséget s egyben hozzá szoktassa azt a takarékossg gondolatához. A múltban a többletermelést tartották egyik legfontosabb közgazdasági irányelvnek. Azonban más az elmélet és más a gyakorlat, mert a gyakorlat szerint ma az a helyzet, hogy a világ többet termel, mint amennyit el tud fogyasztani. A jövő kialakulásához a szükségletek le szállításának elérése szükséges. Ezt ugyan mindenki tudja, mindenki hirdeti, de senki sem tartja be.

Végül kérte a hallgatókat, hogy fogadják szívesen a TEBE előadásorozatot, mert ennek hasznát fogja látni a nemzet és a nagyközönség is.

világ valutáris aranykészletét. — Az aranytermelés azonban apadóban van és ez is egyik oka a nagy ár hanyatlásnak, amely azután a mai világválságra vezetett. Továbbá baj az, hogy a világ valutáris aranykészlete nem oszlik meg egészségesen, amennyiben az aranykészletnek 55 százaléka két ország, Franciaország és az Egyesült Államok kezében összpontosul, míg a maradvány 42 ország között oszlik meg. Ezen csak a jegybankok szorosabb kooperációja segíthetne és ezt a célt szolgálja a Nemzetközi Clearing Bank felállítása Baselben.

Az elhibázott kamatpolitika következményei

A közgazdasági életben újabban oly törekvések nyilvánulnak meg, amelyek arra irányulnak, hogy a jegybankok ne csak valuta és hitel politikával, hanem konjunkturapolitikával is foglalkozzanak. A jegybankok konjunkturapolitikája azonban aggályos, mert túlnagy felesőséget vevnének magukra, azonkívül konfliktusba jutnának a valuta védelmére irányuló feladatokkal is. — Az Egyesült Államoknak mai helyzete eljlesztő példája annak, hogy hová vezet a jegybankoknak eléggé át nem gondolt konjunkturapolitikája. Az amerikai krachot megelőző években ugyanis az amerikai szövetségi bankok — az ottani jegybankok — a mindenki által óhajtott prosperitás érdekében túlalacsony színvonalon tartották a hivatalos bankkamatlábát. Ennek az eredménye egy páratlan mértékű tőzsdé-hausse volt, amely azután kártyavárként hullott össze akkor, amikor a hivatalos bankkamatlábát felemelték.

Ennek egyik konzekvenciája a

mai világválság. A másik következménye az elhibázott kamatpolitikának az amerikai kis bankok összeomlása. A magyar pénzügyeteket igen helyesen már jókor felismerték azokat a nehézségeket, amelyek a konjunktúra megváltoztatásával kelet-

A világgazdasági válság egyik oka a túlfogyasztás

A mai gazdasági válságot vizsgálva, azt látjuk, hogy a gazdasági életet bizonyos ritmikus hullámlás jellemzi. — Bizonyos periódusokban, amely periódusok átlag 4-5 évet ölelnek fel, a jó és rossz konjunktúra automatikusan váltja fel egymást, amely azonban normális körülmények között elég gyors lefolyású szokott lenni. Most azonban már két év óta benne vagyunk a világ-periódusban és az 1931. év sem biztat sok jóval. Az alacsony árak, a munkanélküliség és a forgalom csökkenése csak szíptomák és a válság külső képmézői.

Tulságosan messzire vezetne, ha fel akarnám sorolni a válság összes okait. Vannak, akik a főokot a túltermelésben, vannak, akik a főokot a fogyasztás hiányában látják. Legújában azonban a gazdasági válság irodalmában új fogalommal találkozunk és ezt a túlfogyasztás, az overconsumption, amint azt az amerikaiak mondják. A túlfogyasztás fogalma ugyanis a legújabb amerikai válság-irodalomnak a terméke és érdemes ezzel behatóbban foglalkozni.

Az első hallásra tényleg különösnek tűrik fel az, hogyan keletkezhetik a válság a fogyasztás túlméretezéséből?

Az amerikaiak erre azt mondják: az utóbbi évek fogyasztása, mielőtt a válság rákényszerít, nem volt természetes fogyasztás, vagyis nem volt az a normális fogyasztás, amely a fogyasztókönység természetes jóvedelmi viszonyaira volt felépítve, hanem az utóbbi években a fogyasztásnak egy mesterséges módon alátámasztott túlméretezésével állottunk szemben. Az amerikai Farm Board által fenntartott magas gabonánívó, a délamerikai kávévalorizáció, az angol caoutchouc-egyezmény, a részletüzletek finanszírozása, a tőzsdé-hausse idején keletkezett nagy tőzsdényereségek, az amerikai kölcsönök által feljavított vásárlóereje a közép-európai és délamerikai népeknek, mind hozzájárultak a vásárló erő mesterséges felkocozásához és amikor a magas árak nem voltak többé tarthatók és az amerikai kölcsönök megszűntek, a mesterséges szervezet összedől, mint egy kártyavár.

Gazdasági válságok mindig voltak és mindig lesznek. Hogy a mai vál-

kezhettek és a tavaly Szegeden, Lillafüreden és Nyíregyházán tartott kongresszusokon már felvetették az önhibájukon kívül válságos helyzetbe jutott mezőgazdák szanálásának gondolatát. Ezzel párhuzamosan a kormány is elérkezettnek látta az időt arra, hogy kezébe vegye a szanálási akciót és az erre vonatkozó teendők ellátásával az u. n. ötös bizottságot bízta meg. A szanálásnak törvényhozási és pénzügyi előkészítése most van folyamatban és kívánatos, hogy ez az akció a vidéki pénzügyeteket bevonásával mielőbb folyamatba tétessék.

ságos helyzet súlyosabb minden eddigi válságnál, annak oka az, hogy a mai válság tulajdonképpen nem más, mint a háború gazdasági lelikvidálása. Így volt ez minden nagy háború után. A napoleoni háborúk után és az amerikai polgárháború után évtizedekig tartott a válság.

A kivezető út

Ha már most a kivezető utat keressük, figyelembe kell vennünk, hogy a mai gazdasági válságnak világpolitikai háttere van és addig nem is lesz rend és nem is lesz nyugalom a gazdasági életben, amíg ezek az irritáló politikai okok meg nem szűnnek. Meg kell szünnie elsősorban a német reparációs fizetéseknek; az entente-államoknak egymás között véglegesen rendezniük kell a hadi adósságokat vagy azokat végleg el kell engedni, meg kell szüntetni továbbá az új abnormális vámhatárokat amelyek nem számolnak a tényleges gazdasági lehetőségekkel. Ez a dolognak egyik része; a dolognak másik része az, ami már nem politika, hanem pénzügyi természetű és ami azt az értem, hogy meg kell teremteni azokat a pénzügyi előfeltételeket, amelyek elengedhetetlen feltételei egy racionális világgazdasági szervezetnek.

Ebből a célból elsősorban le kell építeni a túlméretezett állami költségvetéseket, hogy könnyíteni lehessen az adóterheken.

Másodszorban kooperációt kell teremteni a jegybankok között az aranykészlet célszerűbb megosztása iránt, mert megfelelő aranyfedezet hiányában még a rövidlejáratú hitelek terén sem remélhető normális helyzet.

Legvégül pedig és ez a legfontosabb, oly nemzetközi szervezeteket kell létesíteni, amelyek egészségesebb irányba terelik a nemzetközi tőkemozgalmat és lehetővé teszik a tökeszegény országoknak állandó ellátását hosszulejratú külföldi tőkével.

Az értékes előadást Versényi Tibor kincstári főtanácsos köszönte meg az előadónak, akit sokáig és lelkesen ünnepelt a hallgatóság.

Vásárlásainál hivatkozzék lapunk hirdetési rovatára!

Finom hentesáru, csemege

és élelmiszer üzlet. Szent Anna-utca 5.

Tulajdonos:

Reme'e Géza és Nagy Zsigmond.

A Singer varrógépek
mégis a lejobbak!

A „Bableves csárda“ megnyitójának sikere

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A napokban a Kut-utca 124. szám alatt igen kellemes és szolid szórakozó hely nyílt meg Debrecenben, a „Bableves csárda“ néven, amely minden bizomnyal egyik kedvelt találkozó helye lesz a város mulatni szerető közönségének. Az új vendéglőt Turza József, a Színházi Étterem ismert volt bérloje nyitotta meg és a közönség igényeinek megfelelő módon rendezte be. Alig néhány napja még csak, hogy megnyílt a „Bableves csárda“, de már is tömegesen keresik fel a vendégek, akik a kitűnő házikosztért és a változatos, zamatos italokért a tizedik utcából is ellátogatnak a csárdába.

Az új vendéglő valóban meg is felel az elnevezésének: a „Bableves csárdában“ ugyanis a nap bármely szakában kapható a kifogástalanul elkészített, izletes bableves. Jellemző erre, hogy a megnyitást követő harmadik napon közel tíz kilogramm bab fogyott el a „Bableves-csárda“ konyháján. Külön meg kell említenünk az izléses berendezést és a föltétlenül szolid árakat, amelyekért a legpompásabb ételek és különféle italok állanak a vendégek rendelkezésére. A Bableves-csárda kitűnő tulajdonosának, Turza Józsefnek egyébként a nyárára nagy terve vannak. Fel akarja ugyanis használni és modernül berendezni az udvaron levő tágas kerthelyiséget és üzembe fogja helyezni a kuglizót is, úgyhogy a vendéglő előreláthatólag egyik leglátogatottabb helye lesz a város ezen környékének. (bl.)

Besurranó tolvajok garázdaíkodása

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Gulyás Sándor debreceni honvéd főzsrőrmester, Jósika-utca 6. szám alatti lakos a múlt nap feljelentést tett a debreceni rendőrségen amiatt, mert éjszaka bezárt udvaráról hat darab fafityukot ismeretlen tettes ellopott. A rendőrségen megindították a nyomozást az éjszakai tyuktolvaj kézrekerítésére.

Ugyanekkor tett feljelentést a rendőrségen Kráusz Béla Deák Ferenc-utca 6. szám alatti cipőfelsőrészkesztő is, mert a múlt éjszaka a raktárából ismeretlen tettes mintegy 3-400 pengő értékű cipőt és cipőanyagot elloptott. A tettes valószínűleg üzletzárás előtt bujhatott meg az udvarban, majd éjszaka lement a raktárba, ahol összeszedte a dobozokban levő cipőket és a kora hajnali órákban meglépett a zsákmányával. A rendőrségen széleskörű nyomozás indult a vakmerő tolvaj kézrekerítésére.

Árnyen utasítás mindenkinck. Saját érdekében győződjön meg.

Autó és szekér halált okozó karambolja a kabai országúton

A sűrű köd okozta a szerencsétlenséget

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Tragikus szerencsétlenség történt február 6-án a Kaba és Püspökladány közötti országúton. Szabó Mihályné hatvanhárom éves szülész Kabáról kocsin indult egy betegének meglátogatására Püspökladányba. A kocsis Sárközi János volt. Viszszafelé jövet a kora reggeli órákban hatalmas köd ereszkedett alá és öt lépésre is alig lehetett ellátni. Ebben az időben haladt Debrecenből a D. 50-368. számú személyautó, amely erősen túlkölt, mert a reflektor fényében észrevette a söfőrt, hogy az országút közepén egy kocsi jön szembe. A túlkölés azonban hiábavalónak bizonyult, mert a kocsis nem tért le az uttest baloldalára, ahol pedig szabályszerűen hajtania kellett volna. Így következett be a szerencsétlenség. Az autó sárhányójának nekiment a szekérbe fogott jobboldali ló, amely megriadt az ütődéstől, majd a kocsi és a másik lovat is magával rántva, a fogatot beleborította az utat szegélyező

mély árokba. Természetes, hogy a kocsiiban ülő Szabó Mihályné kiesett az ülésről olyan szerencsétlenül, hogy a kocsi alá került s a következő pillanatban elvesztette az eszméletét. Mint később dr. Onody Jenő kabai községi orvos megállapította, hátgerinctörést, agyrázkódást és agyvérzést szenvedett. Az autóbába tették a súlyosan sérült asszonyt és visszavitték kabai lakására, ahol dr. Onody Jenő orvos vizsgálta meg, de már nem lehetett a szerencsétlen asszonyon segíteni s másnap reggelre anélkül, hogy eszméletét egy pillanatra is visszanyerte volna, kiszáradott.

A tragikus szerencsétlenségről természetesen azonnal értesítették a debreceni királyi ügyészséget is, amelynek indítványára dr. Preineszberger Jenő tanácselnök, központi vizsgálóbíró elrendelte a holttest felboncolását és egyuttal megindul a vizsgálat annak megállapítására, hogy a szerencsétlenséget kit terheli a felelősség.

POMPÁS FARSANGI KABARÉ A SZOMBATI GÖRBE ÉJSZAKÁN

A KABARÉ MŰSORÁBAN FELLÉPNEK U. KOVÁTS TERUS, TIMÁR ILA, ERÉNYI BÖSKE, M. BARNA ANCI, RÉVI BABA, TOVÁBBÁ ANTÓK, UNGER, MISOGA, (SE LE, KORMOS, ERDŐDY

E héten, szombaton, február 14-én lesz az Arany Bika dísztermében és összes emeleti termeiben az újságírók által rendezett Farsangi Görbe Éjszaka, melynek sikere máris biztosítottak tekinthető. A Görbe Éjszakának nagy varázsa az, hogy a rendezőség tekintettel van a közönség zsebére is. Ezt bizonyítja az a tény, hogy a belépőjegyek rendkívül minimálisra vannak szabva. **Vigalmiadót beleértve személyi jegy ára egy pengő 50 fillér, fenntartott hely 2 pengő 40 fillér, négy személyes párhely 12 pengő, hatszemélyes párhely 16 pengő. Jegyek kaphatók a Hegedűs és Sándor könyvkereskedésében és az Arany Bika halljában.**

Kialakult már a mulatságnak egyik legérdekesebb és szórakoztatóbb része, a farsangi kabaré. Itt fellépnek a debreceni közönség összes kedvencei, akik a vig szórakoztatás szolgálatában állhatnak művésztükkel. Így U. Kovács Terus, Timár Ila, Erényi Böske, M. Barna Anci, Révi Baba, valamint Antók Ferenc, Unger István, Misoga László, Cselle Lajos, Kormos Ferenc és Erdődy Kálmán. A pompásnak ígérkező műsort „nevető szakszofon“ címen kitűnő tréfás zeneszám vezeti be

Szerdahelyi Jánostól, ki e téren utólrhetetlen. A szereplőket a zenés társulat Sathmáry Endre karnagy kíséri zongorán.

Ugyancsak a műsor keretében adja elő ifj. dr. Liszt Nándor „Este a redakcióban“ című humoros versét. Szó van arról is, hogy a rendezőség fellépteti Bodán Margitot, a népszerű népszimul-énekesnőt és a rádiósok kedvencét, amennyiben a művész nő vidéki turnéja ezt lehetővé teszi.

A következő lapszámokban fogjuk ismertetni a farsangi mulatság több más nagyszerű attrakcióját.

A rendezőség ezúton hívja meg a Görbe Éjszakra Debrecen egész bálozó közönségét, miután bár több ezer meghívót küldöttek szét, mégis tekintettel arra, hogy sokan véletlenségből is kimaradtak a címzések alkalmával.

Figyelmeztetés!

Ha a debreceni újságírók nagy jelmezes „Görbe éjszaka“-ján azt akarja, hogy a „Farsang királynője“ vagy Carneval hercegnője legyen, forduljon bizalommal míg nem késő Virágháty Lajosné I. ker. Rákóczi-utca 20. szám alá, ahol Budapestről

a legszebb jelmezek érkeztek nagy választékban — és kikölcsönözhetőnek. A múlt évben is innen nyerték el az első díjat.

Az Iparoskör kulturális délutánja

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Az Iparoskör és az Iparosifjuság önképzőkörre vasárnap délután 4 órai kezdettel kitűnően sikerült kulturális délutánt rendezett a kör dísztermében, melyet zűfolásig megtöltött az érdeklődő közönség. Az egységspárt 21-ik körzetének zenekara által előadott hangulatos nyitány után Tóvölgyi Béla igen értékes előadást tartott Ok és okozat címen a mai társadalmi bajokról, gazdasági krízisről és annak messzemenő okairól — Nagy József A kisbíró című vig-monológja, majd Gombos Ferenc melódrámája a Magyar dal pusztulásáról s Kerecsen Lajos kpléja nagy sikert váltottak ki. Szünetben az Egységspárt zenekara szórakoztatta a közönséget. Az „Önagysága keztyűje“ című vigjelenet előadójának, — Petrá Endre, Dobi Rózsika és Fejes Juca pompás játéka nagy derűtséget okozott. — Bartha József hatalmas egyvel szavalt el néhány komor Ady költeményt, Szegedi Ferenc kitűnő humorral néhány kplét adott elő. Engi László Till Mihály zongorakísérettel előadott magyar népdalait óriási tapsoroknával honorálta a közönség. A kitűnően sikerült kulturális délutánt az Egységspárt zenekarának pompás indulója zárta be.

Ma délután 6 órakor kezdődik a Szociális Misszió Társulat teadélutánja

Városszerte nagy érdeklődés előzi meg a debreceni róm. kath. Szociális Misszió Társulat farsangi teadélutánt, mely 6 órakor kezdődik az Arany Bika üvegtérképében. A nagyszerűnek ígérkező mulatság rendezősége, élén özv. Szent-Királyi Fivadarné elnökkel minden elkövet, hogy Debrecen magyar társadalmi minél kellemesebben töltsse el az estét.

A teadélutánt megelőzően délután fél 4 órai kezdettel tartja elő közgyűlését a Misszió Társulat, a melyen dr. Mócsy Gabriella S. M. a társulat országos hírű kiváló vezéralakja mond ünnepi beszédet.

Terjessze a Debreceni Ujságot

Nélkülözhetetlen

minden háztartásban

SINGER
VARRÓGÉP
Egyetlen univerzális gép a világon
Minden háztartásban feltétlenül szükséges
Ez a gép mindenféle ruhák, ruhák, ruhák készítésére alkalmas
Singer 22. szám

FOLYÓIRATOK BEKÜTÉSE.

Teléfonohívásra mintákat házhoz küldünk.

könyvtári könyvek, gobelin spanolások, paszpartuk olcsón és izlésesen

József kir. herceg-u. 16.

A sámsoni és hadházi legények halálosvégü harca a debreceni törvényszék előtt

Beismerő vallomást tett a gyilkos legény — Ujabb helyszíni szemlét tartanak a Sámsoni-uton, a gyilkosság színhelyén

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Több részeg hajduhadházi és sámsoni legény között halálosvégü verekedés játszódott le a múlt év szeptember 2-án, a Sámsoni-uton levő Czibere-féle vendéglő előtt. A legények Hadházi és Sámsonból bejöttek a debreceni állatvásárra s a vásárt arra is felhasználták, hogy alaposan leigyalják magukat a külsőségi korcsmákban. Ezen a téren Takács Sándor hadházi legény járt az első helyen, aki saját bevallása szerint reggeltől kora délutánig hét korcsmában fordult meg és összesen megivott vagy három liter bort, de hogy hányszor félceci pálinka ment le a torkán, azt bizony nem tudta megszámlálni.

A halálosvégü verekedés

A déli órákban összetalálkozott S. Szabó József nevű hadházi barátjával, akivel együtt járták a korcsmákat, de nem részegedtek le teljesen. Végül a késő délutáni órákban az S. Szabó szekerén még másik három hadházi legénnyel elindultak hazafelé. Pár perc múlva bekövetkezett a halálosvégü verekedés. A Sámsoni-uton ugyanis összetalálkoztak a sámsoni legényekkel, akik között volt az idősebb Horváth Gábor is. Takács Sándor valami miatt beszéskészült Horváthtal és a zsebkésével szivenszurta. S. Szabó József pedig, aki a barátja segítségére sietett, a feljelentés szerint az összeesett Horváth Gábor fejére vágott egy löccsel, úgyhogy a szerencsétlen ember koponyaalapi törést szenvedett. A véres verekedés után Horváth Gábor pár perccel készenvedett.

A verekedésbe természetesen beavatkozott a többi legény is és a hadháziak löcskkel, a sámsoniak pedig hámfákkal mentek egymásnak. Közben S. Szabó József is rendkívül súlyos sérüléseket szenvedett s el is vesztette az eszméletét. A Debrecenből kihívott mentők részletesített első segélyben, majd a klinikára szállították. Csak erős szervezetenek köszönheti, hogy éve meguszta a vérengzést.

Főtárgyalás a debreceni törvényszéken

A véres közelharc ügye természetesen a törvényszék elé került, ahol hétfőn délelőtt tárgyalta le dr. Rózsa Lőrinc elnöklelte alatt működő büntetőtanács. A tanácselnök ismertette a vádiratot, amely szerint a királyi ügyész Takács Sándor és S. Szabó József hajduhadházi legényeket szándékos emberölés, Tar Ferenc és Bodnár Sándor sámsoni legényeket pedig súlyos testisértés büntetével vádolta. Ez a két utóbbi ugyanis a vádirat szerint szintén be-

avatkozott a verekedésbe és a löcskkel, hámfákkal alaposan osztoztatták az ütéseket.

A gyilkos kihallgatása

A főtárgyaláson Takács Sándor beismerő vallomást tett. Azt adta elő, hogy a Sámsoni-uton elromlott a szekér s ezért kellett megállniok. Közben a közelj korcsmába bement S. Szabó József, hogy bort vegyen. Ez idő alatt a közelükben levő sámsoniak szekeréről legrázták az emberek és feljűk közeledtek. Ő maga bement a korcsmába Szabó után s ekkor azt látta, hogy Szabó valami miatt egyezkedik Horváth Gáborral s ennek kés volt a kezében. Amint ezt meglátta, Horváthhoz ugrott és kicsavarta a kést a kezéből, majd mind a ketten kimentek a korcsmából. A dulakodás zajára elősereglettek a sámsoni legények és megakarták őt támadni. Menekülni akart, de nem tudott semerre szaladni, mert előtte a sámsoni legények állottak fenyegetőleg, mögötte pedig Horváth Gábor rohant utána. Így történt, hogy végül is szembe kerültek egymással és Horváth megütötte a karját, mire ő dühében előrántotta a zsebkését és ötször a Horváth Gábor mellébe szurt. Az egyik szurás Horváthot a szíven találta és csaknem abban a pillanatban megölte. A szurás után a sámsoniak leütötték őt is és nem nagyon emlékszik a verekedés további részleteire.

Levelt akart kicsempészni a fogházból a gyilkos

Takács Sándor kihallgatása után dr. Rózsa Lőrinc tanácselnök felolvastott egy érdekes levelet, amelyet Takács írt a debreceni ügyészség fogházában a szüleire és amelyet egy, abban az időben szabaduló rabbal akart eljuttatni Hajduhadháza. Takács ebben a levélben valamennyi ismerősét és rokonát felsorolta, kiknek külön-külön sok szerencsét kívánt, majd megkérte benne a sógorát, hogy hamis vallomást tegyen. „Te ezt ugyanis jól tudod, hogyan kell, — írja a levélben, — hiszen okos ember vagy.” Részletesen leírta, hogy ő mit vallott a többrendbeli kihallgatása alkalmával s arról is értesítette a sógorát és rokonait, hogy a főtárgyaláson nem fog semmire sem emlékezni, hanem azt állítja, hogy az öntudatlanságig részeg volt. A levél legvégén nem feledkezett meg a küldőncről sem s arra kérte a szüleit, hogy adjanak a szegény embernek egy-két pengőt, mert egy fillérje sincsen.

Takács Sándor a levél felolvasása után az elnök kérdésére kijelentette, hogy azt csak azért írta, nehogy a tanni össze-vissza tegyenek vallo-

mást az ügyében. Még szerencse, hogy a fogházban idejekorán rájöttek Takács turpisságára és nem sikerült a kiszabaduló rabnak kicsempészni a levelet, amelyet így sohasem kaptak meg Takács Sándor szülei.

A többi vádlott kihallgatása

S. Szabó József a következő vádlott, aki kijelentette vallomásaiban, hogy ő bent sem volt a korcsmában s csak akkor került a verekedők közé, amikor a feldühödött embereket csillapítani akarta. Ekkor több ízben is kapott erős ütéseket a fejére, de hogy ki ütötte meg, azt nem tudja. A végén ő is elvesztette az eszméletét és így szállították be a mentők a debreceni klinikára.

Tar Ferenc harmadrendű vádlott beismerte, hogy S. Szabó Józsefet megütötte a löccsel, de ezt azért tette, mert Szabó, amikor ő az eszméletlen Horváth Gáborral a szekérré akarta feltenni, megfogta a lábait és kihúzta alóla, majd a kezében késsel közeledő Takács felé kiáltozott, hogy segítsen neki és szurja le őt. Ha megütötte Szabót, azt csak önvédelemből tette.

Bodnár Sándor azt adta elő a vallomásaiban, hogy ő nem bántott sen-

kit, nem is volt a kezében semmitéle ütőszerszám.

Nem voltak részek a vádlottak

A vádlottak kihallgatása után az orvosszakértőket hallgatta meg a törvényszék, akik előadták, hogy a vádhelel cselekmény elkövetésekor, illetőleg azt követő órákban megállapítható volt a vádlottak kisebb-foku ittassága, ami azonban messze volt a beszámíthatatlanságtól. Mintegy tizenöt tanut hallgatott ki ezután a bíróság, akiknek legnagyobb része lényegtelen vallomást tett, bár némileg igazolták a vádakat.

Einapeltek a főtárgyalást

A törvényszék a kihallgatások befejezése után nem hozott ítéletet, amennyiben a rendelkezésre álló adatokból nem lehetett megállapítani, hogy Horváth Gábor halálát csak a szurás okozta vagy pedig ütés is hozzájárult a halál bekövetkezéséhez. Ennek megállapítása céljából a törvényszék a főtárgyalást einapolta és az iratokat visszaadta a vizsgálóbíróságnak újabb vizsgálat és helyszíni kihallgatások lefolytatásáért. Együttal a bűnlelként szereplő egyik löcsön levő véryomokat górcsóval fogják megvizsgálni. Csak az újabb vizsgálat megejtése után lehet ítéletet hozni a nagyszabású bűnygyben.

Ismeretterjesztő előadások a Vitézi Társaság körben

A debreceni Vitézi Társaság válsztmányja a téli hónapok alatt ismeretterjesztő előadások tartását határozta el a vitézek részére.

Ezek közül az elsőt február 11-én, délután 6 órakor vitéz Benke Lajos gazdasági akadémiai tanársegéd tartja „A bacon sertésenyésztéséről”, míg a másodikot február 25-én, délután 6 órakor vitéz Szegedi Gyula főmérnök tartja „A villamosság-ról és a kifesztültségű berendezé-

sekbe behatolt nagyfeszültségű áram okozta veszély elhárítására szolgáló védőkészülékekről” szemléltető bennutatást.

Az előadások a Ker. Nemzeti Liga helyiségeiben: József kir. herceg-utca 16. sz. alatt tartatnak meg. Belépődíj nincs.

A Vitézi Társaság felkéri a vitézeket és azok hozzátartozóit, hogy az előadásokon minél számiesabban jelenjenek meg.

Ujabb vásárlások az Adv-társaság kiállításán

Az Adv-társaság képzőművészeti-nagysikerű kiállításán, amelyet a Társaság éppen a nagy érdeklődésre való tekintettel kedden este meg hosszabbított, egyre inkább tömegben vonzza a nézőket. Folyton nő azoknak a műbarátoknak a száma is, akik képet vásárolnak a kiállítás anyagából. Nagy keresletnek örvendenek Vadász Endre ímóm, méltan híres rézkarcai, amelyek közül az utóbbi napokban a Ponte Rialto, a Tanva, a Köszörűs, a Vadászat, Vezig a parton, Kertész, Uszoda és mások kerültek — egyik-másik több szörösen is — mértő vásárlók tulajdonába. Állandó érdeklődés közepontjában vannak nagyvászru, egyéni gazdag vásznai is. Berkli Irmának Kupaktanács című pasztelljét vásárolták meg, nagysikere van árnyékos-napos kertészletének is. Káplár Miklós Poros laponyváz-ja ez a remekbe készült tájkép, ma talált vevőre, tegnap vásárolták meg Senyei Oláh István Debreceni Tája után a művész egy másik kitűnő munkáját, a Talvizást.

A kiállítás egyik legnagyobb siker-

rével Holló László dícselkedhetik. A tárlat egyetlen látogatója sem távozik anélkül, hogy e mély és szuggesztív művész esodálatos vásznainak felelthetetlen emléket ne vinné. A Viharban zugó hatalmas színerketege, a Dadai révnél nagyvászru szintorgiaia mindenkit elbűvöl. Még azok is, akik a régi művészi irányzatok híveinek vallják magukat lebilincselve állanak meg e nagy művész alkotásai előtt.

Az Adv-társaság kiállítása kedden este zárul.

**Keltetőgépek
műanyag**

**Bészler Lajosnál
a Csonkatorony mellett.**

Mindoféle bel és külföldi

**szén, koks, tojásbrikett,
tűzifa és Berentei szén**

Rövidre baktaszén, kicsinyben és nagyban házhoz szállítva is

Gabányi Sándor utóda

Láng Miklós, Debrecen legrégebbi cégénél
a legolcsóbb napi áron beszerezhető

Csapó-utca 28. szám.

Telefonszám: 4-49

HIREK

1931 február 10. (szerda)

Prot.: Elvira. Kath.: Skolasztika sz.

Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot: „Arany-angyal” Piac-u. 50. — „Nap” Piac-u. 1. — II. Rákóczy-Széchenyi-u. végén. — „Bocskay” Cegléd-u. 22. — „Tisza” Magoss György-tér 9.

IDŐJÓSLÁS:

Hazánkban még vasárnap is tovább tartottak a dunántúli hóviharak. Az ország keleti felében kisebb és csendesebb havazások voltak, a nyugati vármegyékben ellenben igen nagymennyiségű hó volt, hófúvásokkal. Sopronban és Szentgotthárd vidéken közel félméteres, a Kisalföldön 20-30 centiméter magas a frissen hullott hó. Hétfőn már a Dunántúl is szűnőben volt a havazás. Ejjel kétszáz és a hőmérséklet országsszerint 5-8 fokkal süllyedt a fagypontra. Budapestben ma délelőtt +1 C. fok volt a hőmérséklet.

Jóslat: Száraz, hideg idő várható.

— **Requiem Sümeghy József lelki üdvéért.** A debreceni róm. kath. Szent Anna-templomban hétfőn reggel 9 órakor volt az engesztelő szentmiseáldozat Sümeghy József főigazgatósi titkár, EME-alelnök, a ker. nemzeti irányzat nagy halottjának lelkiüdvéért. A gyászmisét dr. Lindenburger János apostoli kormányzó, pápai prelat, prépost-ülbános mutatta be teljes papi aszisztencia mellett. A templomot zsúfolásig megtöltötte a résztvevő közönség. Ma, szerdán délelőtt a Szent Erzsébet-Nőegylet mondat rekviemét. A gyászmisét dr. Lukács József piarista házfőnök-igazgató, az egyesület ügyvezető-igazgatója mondta.

— **Löbl Gyula látszerész ajándéka az Ujságró Clubnak.** Míg a debreceni hírlapírók otthonál szolgált Ujságró Club megnyitá az Arany Bikában, a társadalom minden rétegéből megnyilatkozik a rokonszenv és megértés, amellyel meleggő és barátságossá akarják tenni a közérdek munkásainak egyesületi helyiségeit. A hírlapírói hivatás iránt érzett megbecsülését most Debrecen legelőkelőbb látszerész cégének tulajdonosa, Löbl Gyula juttatta kifejezésre, aki a Club helyiségei számára egy igen értékes aneroidbarométert, két szoba- és egy ablakhőmérőt ajándékozott. A kedves megemlékezésért ezután is hála köszönetet mond az Ujságró Egyesület elnöksége.

— **A volt iglói diákokhoz.** Az „Iglói Diákegyesület” elnöksége e környéken engem bizott meg a volt iglói diákok összejárásával. Tisztelettel kérem a volt kedves iskolatársakat, hogy — akik még nincsenek velem összekötöttesben — legyenek szivesek velem (akár egyszerű levelezőlapon) nevüket, foglalkozásukat vagy hivatali állásukat és azt mielőbb közölni, hogy mely években jártak az iglói gimnáziumba és ott melyik évben tettek érettségi. Az egyesület évi tagsági díja 2 = kettő pengő. Akik az egyesület tagjai is óhajtanak lenni, sziveskedjenek ezt a számdékukat is nyilvánítani. Debrecen (Miklós-utca 45. szám). Béky Albert nyugalmazott miniszteri tanácsos.

— **Özv. Budaházy Albertné meghalt.** Debrecen város magyar társadalma őszinte részvétellel értesült arról a gyászsetről, amely özv. veskőzi Budaházy Albertné Berghoffer Ida halálával a Tiszántul egyik előkelő és kiterjedt családját érte. Az elhunyt urnó egyike volt a régi debreceni társas élet legtisztelhető tagjainak, aki finom lelkületével, nagy műveltségével s példás valláosságával példaképül állítható a magyar közönség elé. Budaházy Albertné, akiben Szojka Béla MÁV főmérnök és dr. Széll Kálmán főorvos anyósukat gyászolják, hosszas szenvedés után a betegek szentségeinek ájtatos felvétele után a vasárnapra virradó éjszaka halt meg. Hetvennyolc esztendő volt. Temetése ma, kedden délután fél 4 órakor lesz a Szent Anna-utcai temető kápolnájából a róm. kath. egyház szertartása szerint. A gyászsetről a család a következő jelentést bocsátotta ki:

Mély fájdalommal, de a Mindenható akaratában megnyugodva, szomorú szívvel jelentjük, hogy felejthetetlen jó édesanyám, nagyanyám, nagynéném, anyósunk: özv. veskőzi Budaházy Albertné Berghoffer Ida áldásos életének 78-ik évében, a halotti szentségek felvétele után, f. hó 8-án hajnali két órakor csendesen elhunyt. Drága halottunk földi részét f. hó 10-én d. u. fél 4 órakor fogjuk a Szent Anna-utcai temető kápolnájából, a róm. kath. egyház szertartása szerinti beszentelés után, ugyanazon temetőben levő családi sírboltban örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szentmise áldozat folyó hó 12-én reggel 8 órakor fog az Egke Urának bemutatni. Debrecen, 1931 február 8. Leánya: Budaházy Margit férj. dr. Széll Kálmán. Unokája: Szojka Anna férjével dr. Szabó Andorral. Vejei: Dr. Széll Kálmán leányával. Szojka Béla. Unokaöccsei és unokahuga: vitéz Buldosó László családjával, Berghoffer Ilona férjével Negrey Jenővel és gyermekeivel, Berghoffer Imre feleségével.

— **Hajdúvármegye Iskolánkülvívő Népművelési Bizottságának új tagjai.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a vármegye népművelési bizottságának az 1931-1933. évekre új tagjaivá: Ady Lajos tankerületi kir. főigazgatót (Debrecen), dr. Szalkay Antal tanácsnokot (Hajdúhosszormény), Molnár Zoltán ref. lelkeszt (Hajdúhadház), Balogh Antal áll. isk. igazgatót (Hajdúhadház), Zolnay Mihály isk. igazgatót (Hajdúhosszormény) nevezte ki. A kinevezés méltó elismerése azon kiváló és fáradhatatlan tevékenységnek, mely által a kinevezettek már évek során értékes közreműködéseikkel a vármegye iskolánkülvívő népművelésének ügyét a fejlődés útján nagyban elősegítették. A miniszteri kinevezés a bizottság tagjai sorában nagy örömet váltott ki.

— **Műszerész, autó- és villanszerelő mesterek figyelmébe.** A debreceni ipartestület műszerész, autó- és villanszerelő szakosztálya 11-én, szerdán este pontosan hét órai kezdettel az ipartestület kis tanácstermében tisztújító ülést tart. Tárgy: egy előjárásági rendes és egy póttag jelölésű Az ülés rendkívül fontos voltára tekintettel a szakosztályi tagok teljesszámú és pontos megjelenését ezután kéri a szakosztály elnöksége, azon megjegyzéssel, hogy ha netalán ezen ülés határozatképtelen lenne, a következő ülés — a megjelenő tagok számára való tekintet nélkül — határozatképes lesz.

Mutasd meg rossz fogát, műfogát VÁRY JÁNOS fogműtermében Rothermere-u. 12. Volt Darabos-u.

— **Szakáts Mózes adóhivatali főnök gyászja.** Városszerző mély részvétet nyilvání meg Szakáts Mózes a királyi adóhivatal köztisztviselőként álló főnöke iránt. Édesapja, Szakáts Mihály oltszemi földbirtokos életének 83-ik életévében a megszállott területen meghalt. A gyászsetről a család a következő értesítést adta ki: Alólirottak úgy a magunk, mint a nagyszámú rokonok nevében fájdalomtól lesújtott, megrendült szívvel jelentjük, hogy a nagyon szeretett, felejthetetlen emlékü férj, nagyon szerető apa, jó rokon: Szakáts Mihály oltszemi birtokos, földi életének 83-ik, boldog házaságának 57-ik évében folyó hó február 1-én reggel fél 10 órakor csendesen elhunyt. Drága halottunk földi maradványait folyó hó február 3-án d. u. 2 órakor fogjuk a református egyház szertartása szerint örök nyugalomra helyezni. A kegyelem Istene adjon neki békés és csendes nyugalmat, szeretettel pedig boldog viszontlátást. Oltszem, 1931 február 1. Özv. Szakáts Mihályné szül. Rápolyi Mária bánatos özvegye. Szakáts Mózesné szül. Márkus és batizfalvi Máriaasszony Berta menyee. Mihály Albert veje. Káta Dénesné szül. Szakáts Mária, Szakáts György testvérei és családjai. Szakáts Mózes, Szakáts Mária férj. Mihály Albertné gyermekei. Közeli és távoli rokonok.

— **A Szülők Iskolája** ma este 6 órakor a városi közgyűlési termében tartja kilencedik előadását, amidőn Bartók Miklós tanítóképzőintézet tanár a gyermek fejlődésével kapcsolatosan nyelvelvi fejlődés címén tartja meg előadását. Közreműködik a MÁV Horthly Dalkör. Beléptidij nincs. Az érdeklődő szülőket, nevelőket ez uton is meghívja ez előadásra a Szülők Iskolája vezetősége.

— **Farsangi mulatság a Boldogfalvakertben.** Szépen sikerült farsangi mulatságot rendezett a Boldogfalvakert olvasóköre szombat este Egreskert-utca 11. sz. alatti helyiségében, mely szorongásig megtelt vendégekkel. Kovács Károly közigazgató tartott szellemes előadást a farsangról, melyet újszólván a világ összes népei megünnepelnek, végül üdvözölte a megjelenteket és közölte, hogy a rendező-bizottság 12 díjat fog kiosztani a hűlgyek közt. Ezután a jelmezes felvonulás következett. A jelmezesek az újságrók görbe éjszakájára is készülnek és a főpróbát nagy sikerrel tartották meg. A jelmezesek 10 jutalmat kaptak. A legérdekesebb, hogy a azok, akik férfinek hittek, szintén nő volt. Az amerikai posta is pompásan sikerült, mert mindenki részt vett benne. Két jutalmat kaptak a legtöbb levelet kapott hűlgyek közül. A farsangi mulatságot tánc fejezte be és a nőválaszból még az öregek sem maradtak ki.

— **Négy év alatt mindenki tőkét gyűjthet. Bővebbet ma számunk utolsó oldalán.**

— **Levente műsoros est.** A debreceni Ipariskola levente-egyesülete vasárnap délután nagysikerű levente-ünnepélyt rendezett, amelyen dr. Gulyás István igazgató mondott beszédet. A szereplők egytől egyig kitüntek lelkes játékkal s a közönség részéről megérdemelt ünneplésben részesültek.

— **FAJTISZTA GALAMBOK táj-szaporodás miatt olcsón eladó, Apafi-utca 20. szám.**

— **A Nikotex sikerének titka.** Az év legnagyobb jelentőségű sikere fűződik a Nikotex dohányárak bevezetéséhez. Rohamosan növekedik a nikotmentesített cigaretták és szivarok híveinek tábora. A siker titka az, hogy a dohányzók meggyőződtek róla, hogy a Nikotexnél elmaradnak azok a bajok és zavarok, amelyeknek előidézője a vérkeringésben és az idegrendszerben a nikotin volt.

— **Elhízott egyénekkel** a természetes „Ferenc József” keserűvíz-kúra hatalmasan előmozdítja a bél-működést, a testet könnyeddé teszi s tiszta fejet és nyugodt alvást terem. Az orvosi szakirodalom kimutatta, hogy a Ferenc József víz a máj és a vese felé irányuló vértudulásoknál, valamint aranyérmél és prostatabajoknál is áldásos hatást fejt ki. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Halálozás.** A B. F. R. A. Rajkalmotól lesújtva, de Isten rendelkezésén megnyugodtan tudatjuk az összes rokonság nevében is, hogy a legjobb férj, apa, nagyapja és rokon: Dr. Malatinszky József ügyvéd, életének 76-ik, boldog házasságának 46-ik évében folyó hó február 7-én elhunyt. Kedves halottunk földi részét február hó 9-én délután fél 3 órakor, a református egyház szertartása szerint, a református templomban tartandó ima után a vénkerti temetőben fogjuk örök nyugalomra helyezni. Hajdúszoboszlón, 1931. évi február hó 7. Bánatos özvegye, gyermekei és unokái: özv. dr. Malatinszky Józsefné Bathory Vilma. Dr. Malatinszky Zoltán. Dr. Malatinszky Vilma. Malatinszky Gizella. Malatinszky Irén férjével vitéz Pólya Imrével. Malatinszky József nejevel Kazup Emmával. Malatinszky Ilona. Malatinszky Ella. Pólya László. Malatinszky István. Pólya Imre. Pólya Jenő.

— **Corpus-Juris 1930. évi** a mai napon megjelent. Nem kell Budapestről rendelni senkinek! Telefonrendelésre házhoz küldöm. Barna és fekete kötésben van. Antalffy József könyvkereskedés. Telefon 612.

— **Egy szegény altiszt** kilencedikén délelőtt a főpostán 40 pengőt elveszített. Kéri a megtalálót, hogy a főpostára. Forrás főtiszt urnak szíveskedjék beszolgáltatni.

— **Hajdu vármegye törvényhatóság** kisgyűlése ma, hétfőn délelőtt 11 órai kezdettel a vármegyeházán ülést tartott, amelynek tárgysorozatán azonban csak lényegtelenebb, adminisztratív természetű ügyek szerepeltek.

— **Szülői értekezlet a Dóczy leánygimnáziumban.** A református leánygimnázium tanári kara február 11-én, szerdán délután 5 órakor az intézet tornatermében (Kossuth-utca 35.) szülői értekezletet tart. Tárgy: a vallásos nevelés és a konfirmáció ügye napjaink válságában. Előadó: Szele Miklós gimn. vallásos tanár. A szülőket és az érdeklődőket szeretettel hívja és várja az intézet igazgatósa.

— **Orvostanhallgatók!** Imre-Scholtz: Gyakorlati szemészet II. kiadása megjelent, ára 24.— pengő. Tekintve az előhaladott tanévre, az első 12 ívet már mártól kezdve kiszolgálja Springer fotó, könyvkereskedése.

— **Gitározni megtanulhat hat hét alatt Miklós-utca 8.**

— **Angol, német, francia nyelvet** leggyorsabban megtanulhat „Heles Society”-ben. Jelentkezés délután 2-6-ig, Miklós-utca 8.

Csapó-utca 67. szám
Bálint József
asztalos
ajánlja saját készítésű
butorait

RADIO

Budapest. D. e. 9.15: A m. kir. 2. Honvédfalgevezred zenekarának hangversenye. Karnagy: Szegő Sándor. — 9.30: Hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Vizálási jelentés. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 12.05: Az Egyetemi Énekkaról szóló kvartettjének hangversenye. Tagjai: Imre Vince, Olgyay Oszkár, Arany Sándor, Balla Károly. 1. Beethoven: Arany nap. 2. Dürner: Viharban. 3. Palmgreen: Nyári este. (Öt-szólamú kórus, az 5. szólamot Fixl János éneklé). 4. Dalcroze: Az én rózsám kis szíve. 5. Grieg: A csavargó. (Öt-szólam — Fixl Jánossal). 6. Volkmann: Ajkára loptam a csókot. 7. Palotássy: Zengjen a dal. 8. Kereszty: Minden eszmém. 9. Hoppe: Borda. 10. Vavrinec: Balassi Bálint síralomdala budorásában. 11. Demény: Magyar szerenád a XIX. sz. közepe tájáról. 12. Demény — Kacsóh: Késő ősz van. 13. Demény: Nem lesz mindenkor így és Átal mennék a Tiszán. 12.25: Hírek. 12.35: A hangverseny folytatása. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vizálási jelentés. 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfo-lyamhírek. 3.30: A Tündérvásár meserő-riája. 1. Mít, minek, miért. Mese. Irta és felolvassa: Altay Margit. 2. A Tündérvásár rádió postája. 3. Tündérvásár rejtvények. 4. A Tündérvásár postája. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizálási jelentés, hírek. 5: Zündely Ferenec vadásznovéllai. 1. Kecskéhatán. 2. A barátság vége. 3. Vértünk. Varga Vince. Felolvassa a szerző. 5.35: Gramofonhangverseny. A közönség ked-vece lemezei. 6.30: Francia nyelvoktatás. (Garzó M.) 6.55: „Az arckép-művészet”. Glatz Oszkár festőművész előadása. 7.30: Régi operatrésztetek. Közreműködik: Halász Gitta és Lauriszin Lajos, a m. kir. Operaház művészei és a m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. Karnagy: Polgár Tibor. 9: Szonáta-est. Közreműködik: Ger-gely László (zongora) és Szentgyörgyi L. (hegedű). 1. Mozart: B-dúr szonáta. 2. Largo, Allegro; Andante; Allegretto. 3. Caesár Franck: A-dúr szonáta: Allegretto ben moderato; Allegro; Recitativo Fantasia; Allegretto poco mosso. — Utána: Pontos időjelzés, időjárás-jelen-tés, hírek. — Majd: Pertis Jenő és ci-gányzenekarának hangversenye.

KÜLFÖLD:

Bécs. D. e. 11: Gramofonzene. 12: Zenekari hangverseny. D. u. 3.20: Gramofonzene. 8: Hangverseny. 10: Zenekari hangverseny. Berlin: D. u. 4.30: Zenekari hangver-seny Lipcseből. 7.30: Táncczene. 9.25: Zenekari és hegedűhangverseny. Boroszló. D. u. 4.15: Kamarazene. — 6.40: Mezőgazdaság. Utána gramofon-zene. 7.25: Wagner operarésztetek gramofonon. 8.30: Színműelőadás. 9.30: Táncczene. 11.06: Könnyű zene. Majna-Frankfurt: D. u. 4.30: Szórá-koztató hangverseny. 7.45: Zenekari hangverseny. 9.15: Kamarazene. 10.30: Gramofon-táncczene. Prága. D. e. 11.15: Gramofonzene. — 12.30: Hangverseny Brünnből. D. u. 4.30: Zenekari hangverseny. 7.30: Szaxofonzene. 10.20: Könnyű zene Ostra-vából. Róma. D. u. 6.15: Táncczene. 7.40: Hangverseny. 9: Szórákoztató zene. 10: Szavaltat. 11.30: Táncczene.

SZÍNHÁZ-MŰVÉSZET

Anna Maria Guglielmetti hang-versenye

A várvavárt esemény Debrecen-ben is lezajlott: Anna Maria Gugliel-metti, az olasz kultúra legírisszebb csillaga megszólaltatta előttünk mű-vészetének csodaszép értékeit. A zenekedvelők koncertjét nem a hely-beli kommunikék, hanem a pesti sajtó-kritikák reklámozták be azzal a fölényes eredménnyel, mely Gugliel-mettit a sztárok királynőjévé avatta. Ösztöntől bevalva, féltünk a pestiek ömlengésétől. Már több ízben csalo-dtunk. Ha sokat vár valaki, rend-szerint becsapódik. Így jártunk nem-rég a Galli Curci-láz mámorában, mit felfokozott a rádió-grammofon hősi kora. És mi lett az eredmény? Galli Curci épüget eltemettük, mint vétel után az antennát szokás... Guglielmettiben semmit sem csalód-tunk. Nem volt régi a grammofon-lemez. Nem volt a pesti kritika tul-zott. Igaz ugyan, hogy Guglielmetti mint „óriás-hang” és „opera-feno-mén” lebegett szemünk előtt s most megtudtuk azt, hogy a világ legelső kamaranékesnője, — ez azonban a művészi lényegét nem érinti.

Anna Maria Guglielmetti a finom érzések lánglelkű poétája. A hangja is itt fekszik, ezen a lírai területen, mely Pergolese költészetét, az olasz muzsika prima-veráját virágos szív-vel, a teremző szeretet zengő szár-nyain hordja. Nem rendelkezik „ha-talmas” hanganyaggal. Nála a művé-szet hatalmas. Mindenekelőtt a lelki átélés tisztasága, mely keresztül szárnyal a költészet mélységein, — meghozza olyan portamentók és hangfokozások, olyan fölséges trillák és kromatikus áthidalások lendület-vel, amelyeket nemigen halottunk eddig. Művészetében nincsen gépies vonás. Minden színárnyalása belső kivételés, a teremző génius hangja. Nemcsak korokat, stílusokat, vagy ezeken át zenetörténet nagyságának lelki ábrázolását vetíti magából, nemcsak magát, a művészi ének-lés ujszerű felfogásait adja, de velük egyitt az egész világot kifejezi s ez minden megnyilatkozását az igazi revelációk ihletett magasságába von-já. Ha valaminek, úgy Guglielmetti művészetének valóban repítő ereje van.

Banális volna, ha tudásának és lelki adottságának közismert érté-keiről, hangjának finomságáról s kul-turájának ragyogó szépségeiről rész-letesen is szólnánk. Elég annyi, hogy az a nagy várakozás, mely tegnapi koncertjét megelőzte, a fővárosi kritikák s a rádió-közvetítés sokszor csalóka élménye után teljes kielégülést kapott a hangversenyben. Bach, Haydn, Pergolese és Mozart művei tették igazán értékessé a műsort s a publikum nagy része éppen ezért csak akkor meledgett fel igazán, amikor a par excellence virtuoz-számok s a ráadás-képen adott olasz opera-áriák következtek. Minden-esetre a debreceni közönség keresz-tény rétege sokkal emelkedettebb a művészi értékelés terén, mint éppen a néha már-már elolvadni látszó zsi-dók. Míg Hubermann koncertjén mindenki tapsolt, addig most ezek az utóbbiak splendid isolation-be merültek. (A splendid helyett egy sokkal jobb jelzőt is tudnánk!) Ugy

léreztük, hogy ez a visszahuzódás nem Olaszország Guglielmettjének, hanem Mussolini Olaszországának szólt. A művésznőnek ez épüget feltűnhetett, mint az a botrányos figyelmenlenség, amellyel egy köz-ismert opera-ária kellős közepét két-szer egymásután és ugyanannál a helynél megszakított a tapsvihár ki-törése.

A kitűnő énekesnő így is meg le-het elégedve a vasárnapi sikerrel. Ugy a magyar közönség, mint a deb-receni olasz kolónia tagjai meleg ünneplésben részesítették. Előadás előtt megható jelenet volt, amikor Vidoni Emmuska virágcokrot nyuj-tott át a művésznőnek s öt kedves szavakkal hazája nyelvén üdvözölte. Az egyes számok után, de külö-n-sen a hangverseny második felében frenetikus erővel tört fel a taps-orokán, amelyből hőségesen kijutott Herz Ottó zongoraművésznek is, aki a kíséretet látta el mesteri finom-sággal. (In)

Szerzői esték

Most tartotta. — közvetlenül egy-másután szombaton és vasárnap — Debrecen két széles körökben ked-velt műkedvelő poétájának, Gavné Édi és Törőné Kondásvy Mariska szerzői estjét. Mindketten hosszú évek óta verselgetnek és nem nagy igényű, de kedves és hangulatos dőlgyeiket már kötetben is kiadták. A költészet két lelkes női rajongó-jának estején szépszámu közönség jelent meg és a barátok és ismerő-sők tábora meleg ünneplésben része-sítette őket. Igen öröndetes jelen-ség, hogy a poézisnak ilyen sok bar-átja van Debrecenben és reményi nyuit arra, hogyha majd a jövőben a magyar irodalom valamely való-ban illetett, hivatott képviselője je-lenik meg a pódiumon, nem üres székek foglalkírdetni a város kö-zönségének értetlenségét és izlé-s-beli visszamaradottságát. (—)

Megalakult a hajduböször-ményi Szinpártoló Egyesület

Hajduböszörményben vasárnap délelőtt 11 órakor a város háza kistermében tartotta a Szinpártoló Egyesület dr. Szabó Mihály el-nöklete alatt alakuló közgyűlést. Az előké-sztő bizottság nevében az elnök terjesztette elő részletes jelentését az eddigi eredmé-nyekről, mely után a jelenlévő tagok kimon-dották az egyesület megalakulását. Ezután dr. Terestényi István felolvasta az alapsza-bálytervezetet, melyet kevés módosítással a tagok magukévé tettek.

Az alapszabályok letárgyalása után a tisz-tikar megválasztása következett. Az előadó javaslatára a város mindenkor polgármes-terét választották meg: az elnöki tisztségre vonatkozó proposíciót azonban a gyűlés nem fogadta el, hanem egyhangú lelkesedéssel dr. Szabó Mihályt választotta meg. A tisztikar megválasztása egyébként a következőképen alakult: alelnökök: dr. Csorba Antal, dr. Szabó Imre, dr. Uzonyi György. Titkár: dr. Grósz Pál. Pénztárnok: ifj. Léway Imre. El-lenőr: Boross Antal. Intézőbizottság: elnök és titkaron kívül: Terestényi István, dr. Ke-lemen Győző, Hibján Károly, Fazekas Gá-bor, H. Fekete Péter. Számvizsgálóbizottság: Bodnár Imre, Schrak Ferenec, Vargha Gyula. Választmány: dr. Gaál Mihály, Rácz Jenő, dr. Kovács Márton, dr. Somossy Béla (Orvos) Harsányi Ferenec, Proláska Jenő, Butyka Boldizsárné, Váczy József, dr. Ujvárosy Lajos, dr. Sembery Miklós, Schrieber La-jos, Szilágyi Béla, ifj. Fabian István, Visy Aladár, Zádor Benő, Baranyi Imre, Winkler József, Gazda Sándor, Somossy Imréné, dr. Hajos Gusztáv, dr. Szeszár Gyula, Grósz József, Molnár Gyula.

Az alapszabály tervezetét rövid időn belül elterjesztik a helyigazgatásnak, melynek jóváhagyása, tekintve a kulturális cél, aka-dályokba nem fog ütközni.

Az egyesületnek már eddig is több mint száz beíratkozott tagja van s tekintve azt, hogy az alapszabály úgy van megkonstruál-va, hogy az a tagoknak a belépését bármikor lehetővé teszi, már hetszerezésre való emel-kedése várható.

HETI. MŰSOR:

Kedd este: Légy jó mindhalálig. Bérletszünet. Szerda este: Zsuzsi kisasszony. B) bérlet. Csütörtök este: A jó tündér. Bérlet-szünet. Péntek este: A jó tündér. C) bérlet. Szombat este: Az okos mama (Ko-vács Terus felléptével). Bérletszünet.

Debrecen állategészségügye és állatforgalma

A városi közigazgatási bizottság február 7-iki ülésében Czelloth János m. kir. állategészségügyi tanácsos a kö-vetkező jelentést terjesztette be:

Debrecen sz. kir. város állategészségügyi állapota az elmúlt január hó-naphoz általában kedvező volt.

A hivatalból kimutatandó fertőző ál-latbetegségek közül fellépett a lépfene a VIII., a sertéspestis pedig az V. állat-egészségügyi kerületben. Ezzel szemben megszűnt a sertéspestis a VI. körzet-ben.

Az állatforgalom az előző december hónapoz viszonyítva általában gyen-gült, ami különösen a sertések forgal-mánál volt lényeges.

Vasuti feladásra került 579 szarvas-marha, 109 ló és 672 sertés.

1930. év folyamán a város területé-ről vasuton elszállított 6705 szarvas-marha, 3393 ló, 3140 juh és 17752 ser-tés. Összehasonlítva ezen adatokat az előző 1929. évi adatokkal, úgy az emel-kedés szarvasmarhánál 2074, lovaknál 2000, juhoknál pedig 1208 darab; míg a sertéseknél a csökkenés 3846 darabot tesz ki.

Közvetlenül külföldre került 278 szarvasmarha, 2368 ló, 2327 ju és 5069 sertés. Összehasonlítva az 1929. évi ad-atokkal az emelkedés szarvasmarhánál 78, lovaknál 1144, juhoknál 1321 darab, míg a sertéseknél 2405 darab csökkenés mutatkozik.

Az állatkivitel az egyes külállamok között a következőképen oszlott meg:

- Ausztriába került 32 szarvasmarha, 2248 ló és 2646 sertés.
- Cseh-szlovák országba: 194 szarvas-marha, 49 ló és 2423 setrés.
- Franciaországba: 2186 juh.
- Görögországba: 60 ló.
- Olaszországba: 47 szarvasmarha.
- Svájgba: 119 juh.
- Törökországba: 11 ló és 39 ju.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.

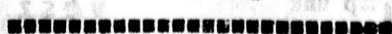
Városi ingatlanok bérbeadására.

A város háza kistanácstermében a f. évi február hó 10-én délelőtt 9 órakor megtartandó nyilvános árverésen az alábbi ingatlanok fognak haszonbérbe adni:

1. Az 1931. évi legeltetési időnyre a hajduhadházi országot baloldalan a Nagyerdő mellett fekvő legelő terület.
2. Ugyancsak az 1931. évi legeltetési időnyre a volt sertésvásártéren gyako-rokolt legeltetési jog.
3. 1931. október 1-től három gazda-sági évre a szennyvíztisztító telepi V. számú 16 k. hold területű parcella.

Az árverési feltételek a gazdasági ügyosztályban (város háza I. emelet 28. számú szoba) megtekinthetők. Ez árverések eredménye ellen utó-ajánlatnak helye nincs.

Debrecen, 1931 február hó 4. Gazdasági tanácsnok.

Lapunkat támogatja, ha hirdetőinknél vásárol.

Ólmot
vesz lapunk nyomdája
József kir. herceg-u. 16.

TESTEDZÉS

Beszámoló a Bocskay százhusz perces kispesti küzdelméről

A kitűnő pályán nem tudott győzni a Bocskay, de legalább kiadós pálya és meccs tréninget vett

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Vasárnap Kispesztén játszott a Bocskay. A Magyar Kupa mérkőzésen találkozott a Kispeszt megerősített csapatával. A mérkőzés nem magas nivójú, de erős iramú játékot hozott és na a Bocskay csapata nem is ért el sikert a győzelem kiharcolásában, a 120 perces játék, amit a hosszabbításokkal együtt lejátszott, nem kis mértékben segítette elő a csapat tempóbirásának a növelését. Erre pedig a Hungária ellen nagy szüksége lesz a debreceni tizenegyzéknek.

Jó félóra villamosozás után érkezik ki a Bocskay csapata Kispesztre és a villamos-megállótól meggyalogolni kell egy keveset a pályáig. Az út nem valami biztató. Sárterger... A félpók a megerősítés veszedelmével küzdenek és csak a sportban szerzett ügyesség hárítja el a nagyobb bajt. Az előlejek nem éppen biztatók és amikor a pálya kerítése feltűnik, mindenki arra gondol, hogy lya talaja egyenesen pompás, különösen, ha szemben kellemesen csalódott a csapat. A pálya talaja egyenesen pompás, különösen, ha tekintetbe vesszük a többi pályánk állapotát. A Bocskay megnyugvással megy végkézi, ezen a pályán legalább játszani lehet. — nem úgy, mint Debrecenben.

Közel száz néző előtt először a Bocskay fut a pályára, közvetlenül utána a Kispeszt, amely megint is kap és máris kezdődik a mérkőzés. Csárdás szipelére a következő felállásban kezdenek a csapatok: Bocskay: Hubai, Fejér dr., Molnár, Villányi, Móré, Keviczky, Markos, Vincze, Teley, Mátéffy, Marosi, Kispeszt: Dénes, Rozgonyi, Császár, Raix, Purczold, Csendes, Senkey II., Paczoly, Páli, Károlyi, Steiner.

Kispeszt szerzi meg a vezetést

Kispeszt kezdi a mérkőzést, de azonnal a Bocskay lendül támadásba és a 2. percben Császár csak kornerre tud menteni. A korner Markos lövi jól és Vincze fejel belébe. A labda a vonal előtt esik le és Dénes elfogja. Ezután hullámzó játék folyik, különösebb esemény nincs. Feltűnik, hogy a Kispeszt játékosai jobb kondícióban, gyorsabb starttal játszanak. A 7. percben Teley jól indítja Markost, aki szaladna, de a bíró ofszeitot fut. Ez megismétlődik egy párszor, ami egy kicsit már bosszantó is. Nemsokára kispeszt támadás jut kornerre, amelyet Steiner löv, de ezt Károlyi jól helyezi. A kispeszt támadások a rossz passzokon akadnak el és leginkább a védelmük van munkában. Dénes a legbiztosabb tagja a hátsó formációnak és a végső esetben ő tisztáz. A 15. perc izgalmas jelenetet hoz: A Bocskay belső triója tologat és a labdával Mátéffy jébra kerül és hatalmasan megvágja. Dénes ugyan vetődik a levegőbe, de a közelről löv gyilkos lövést agha fogad. A kapufa azonban a helyén van és a labda tompaszögben vágódik a baloldal elé, ahol azonban Mátéffy helye üres és így a labda kárba vész.

Marosi játéka nagyon ésszerű. A gyors Rozgonyival szemben finom húzásokkal él, amelyekkel szemben Rozgonyi nem tudja feltalálni magát. Jól felépített támadásokat indít a Bocskay, eredmény azonban mégsem adódik, sőt a Kispeszt is kezd veszélyes lenni. Formás támadás után Károlyi tiszta helyzetben lyukat rug, de a Bocskay védelem nem tud tisztázni és a labda Paczoly elé kerül, aki közelről laponan behelyezi. Védtelen gól a 21. percben.

Egy góllal vezet a Kispeszt. A tribünök erre kimondják a szentenciát: Egy gólt kapott a Bocskay, vége van, összeomlik. A játék képe ezt is mutatja. Állandóan a Kispeszt támad, de előbb Senkey, majd Károlyi jól lönek. A Bocskay is fellángol. Markos beadását Teley csak centiméterekkel helyezi a léc fölé. Az akció szép volt és még a kispeszt drukkerék is csodálják Teleyt. Hubai csúf egy kis izgalmat, amikor mellé fog Steiner kornerének. A labda szerencsére kapu-

fán kívül esavarodik vonalon kívül. A 32. percben Marosi jól átmegey Rozgonyi és beadása a kapura tart és a meglepett Dénes csak nehezen tudja öklözni. A kirugott labdával kispeszt támadás indul és Fejér lábajól Steinernek alkalma nyílva gólt rugni, de nem találja el a bört. Fejér most már kornerre ment, amely eredménytelen. Marosi ismét átmegey Rozgonyi és a korner vonal közeléből beadni készül, amikor az átszaladó Császár elsodorja. Szabadrugás, amit Keviczky löv, de a lövés Rozgonyi fejről visszapatann. Keviczky erre bead és Mátéffy alig mellé fejel. A játék most meglehetősen iramos és a pálya kitűnő talaja még gurulós passzokat is lehetővé tesz. A 41. percben a nézőtér kezd el zúgni, mert Csárdás megfítel egy vitatható korner a Bocskay javára. Néhány perc eseménytelensége után vége az első félidőnek.

Félidőben Rauchmaul ad nagyon okos tanácsot a játékosoknak. Az eredményről nincs szó az öltözőben, csak a játékról. Állandóan előreveteli árnyékát a nagy csata a Hungária ellen. Szét kell húzni a Kispeszt tömörülő védelmét, — mondja a tréner és a két szélső tartózkodjon mindig a vonalon. A játékosok figyelemmel hallgatják az utasítást. Marosi örül, hogy sikerül a játék és kijelenti, hogy öt év óta nem kapott annyi labdát, mint ma.

Nehezen egyenlít a Bocskay

A másik félidő rosszul kezdődik. Keviczky bosszantó hibájából Senkey nagyot löv, Hubai a levegőben úszik és gyönyörű védelem kornerre menti az erős lövést. Eredménytelen rugás után újabb korner a Bocskay ellen, de Paczoly jól löv. Vincze, Markos, Teley akció végén Teley lapos lövést fogja impomáló biztosan Dénes. Korulbelül negyed óra-ja tart már a játék, amikor sikerül a Bocskaynak kiegyenlíteni. A 15. percben Villányi magas labdát ad balra, amit Mátéffy szorongatás miatt csak jobbra fejelhet. Markos azonban ott van és földre sem engedi a labdát, hanem ballal kapásból bevágja. Dénes a hirtelen akcióra meg sem mozdulhat. Védtelen gól. 1:1-re áll a mérkőzés. A gól után élénkebb játék következik. Két eredménytelen támadás után Markos végre ellenállhatatlannul megy le a vonalig, bead, Mátéffy helytelenül stoppol és a védelemnek van idele tisztázni a veszélyes helyzetet. A 17. perctől kezdődő tíz perc a Kispeszt. A Bocskay eltűnik és nem éppen meggyőző formát ki-látszó kispeszt csapat támadásba tud maradni. A 24. percben Senkey csalálad Keviczky mellett, Molnár sem tudja akadályozni, bead és Paczoly négy méterrel laponan helyezi a labdát, Hubai vetődik pontosan a labdára és ezzel a legveszélyesebb helyzetet menti meg a Bocskaynak. A Kispeszt védelem nagyon él és Rozgonyi öllözik. Ez azonban csak kornerre sikerül, ami eredménytelen. Egyre veszélyesebb a Kispeszt. Károlyi kapufát löv, majd mellé löv, néhány pillanat múlva fölé, Senkey alig mellé fejel. Amikor a Bocskay felszabadul, Marosi szalad el és bead, amit Dénes elegánsan löv. A hátralévő idő eredménytelenül telik. Az eredmény tehát 1:1. Hosszabbítani kell.

Azonnal sorsolnak és a csapatok helyükön maradvá megkezdik a harmadik félidőt. Tizenöt perc alatt a Bocskay támad többet, de láthatólag fáradtak már. Eredménytelen félidő után fordulnak és a másik tizenöt perc alatt sem adódik újabb eredmény. Újra sorsolnak és bele kezdenek, hogy kétszer tíz perc alatt döntsek el a mérkőzést. Két percig játszanak is, de ekkor a bíró sötétség miatt lefújja a mérkőzést, amely így eldöntetlenül végződött.

Megismétlik a kupamérkőzést

A mérkőzést így Debrecenben meg kellene ismételni, közben azonban történik valami, mert a Kispeszt hibás abban, hogy a második hosszabbítást nem tudták lejátszani. A Bocskay ugyanis levélben kérte, hogy a mérkőzést az esetleges hosszabbításokra való tekintettel 2 órákor kezdjék, de ezt a Kispeszt vezetősége figyelmen kívül hagyta és 3 órára

tűzte ki a kezdést. Ennélfogva az intézőbizottság dönt a mérkőzés sorsáról.

Kritika a debreceni csapatról

A mutatott játék után nem sok jót mondhatunk a Bocskay csapatáról. A tréninghiány érezhető volt a csapaton és a labdával való bánás nélkülözött a megszokott biztonságot. A stoppolások, passzok elgondolását megzavarta a bizonytalanság és emiatt a durvaságra hajlamos, erős játéku Kispeszt ellen hátrányban volt a Bocskay. Nem tudta tökéletes passzokkal és húzásokkal hidegre állítani az ellenfél védelmét, viszont arra meg nem volt kapható, hogy a durvasággal szemben durvasággal válaszoljon. A csapat meglehetősen vigyázott magára. Ennek ellenére sem szabadultak meg kisebb sérülésektől és alattomos rugásoktól. Hubai egy pár esetben nagyon jól védett, de voltak gyenge momentumai is, különösen a korneréknél. Egy-szer durván megléfozotta a labdának. Kétszer viszont góltól mentette a hálót. Több foglal-

kozattással elfogadható kapus lenne. Fejér dr. leggyorsabb embere volt a csapatnak és Molnárral együtt jó háttvédpart alkotott. A csatársorban Markos keveset volt játékban és csak a második félidőben mutatott valamit nagy tudásából és képességéből. Vincze szűrkén játszott és nem bírta végig a mérkőzés iramát. Teley kényelmesen, illetve átlagosan játszott, de így is felt egynehány finom húzás bemutatására. Mátéffy sokat rontott. Annál jobb volt Marosi, aki nagyon frissen és labdabiztosan sok akciót csinált és felejtett be.

A Kispeszt csapatának új erőt nem teljes mértékben váltak be, különösen nem a center Páli, aki nagyon gyengén játszott. A balösszekötő Károlyi ügyesebb, de a góllépcső nem erős oldala, pedig itt arra volna szükség. A bekkek mezeileő játéka és Dénes jó védece mellett a halvesor és csatársor gyengén játszott, tekintve azt, hogy jó pálya birtokában már három hete pályatréningben vannak.

A Debreceni Torna-Egyesület nagysikerű országos ifjúsági birkozóversenye

Vasárnap rendezte a DTE országos ifj. birkozó versenyt, mely minden tekintetben a legkitűnőbb sikerrel zárult. Hogy mennyire szüksége van a vidéki birkozóspornak a fővárosi birkozóspornal való minél gyakoribb mérkőzésre, azt most mutatta meg igazán a DTE ifj. versenye. A fővárosi versenyekre nincs módjában a szűkös anyagiakkal küzdő vidéki egyesületeknek versenyzőt, pláne több versenyzőt küldeni, keresik tehát az ilyen vidéken megrendezett országos versenyeket, amelyeken fővárosi elit versenyzőkkel küdeni, tanulni technikát és routint inkább módja van a vidéki birkozóknak — nagyobb költségek nélkül. E tekintetben missziót teljesít a DTE a vidéki ifjúsági birkozók érdekében önzetlenül hozott áldozatokkal évről-évre megrendezett országos versenyek megtartásával. — Hogy pedig ez az áldozat a vidék érdekében is meghozza, sőt már eddig is meghozta értékes gyümölcsét, elég arra a vidékiekre nézve igazán hiteles körülményre rámutatni, amely szerint az öt súlycsoportban megrendezett e verseny hősei a vidéki birkozók voltak a fővárosi nagy egyesületek szép számmal megjelent jeles képessége és nagyobb tréninggel rendelkező versenyzőivel szemben. Őt súlycsoportból 4-ben győzött a vidék és csak egyben a főváros. Amit Miskolc, Nyiregyháza, Püspökladány, Debrecen birkozói produkáltak a Budapesti Vasutasok, a Budapesti Testvériség jeles versenyzőivel szemben, az minden dicsőretet megérdemel. Nem primadonnáskodtak, hanem az első pillanattól kezdve minden igyekezetével, idegeinek végső megfeszítésével, igen gyakran vakmerően mindent kockáztatva, de mindig fairül küzdött, — a dicsőségért minden ifju. Az unalmas óvatos tologatások helyett nagyszerű küzdelmek változatos hullámzásában gyönyörködött a szép számmal megjelent közönség. A Magyar birkozók országos szövetsége Usin Kázmér tanácsstaggal képviseltette magát a versenyen, melynek a vidékiekre nézve örvendetes eredménye a következő:

Pehelysúly: 3. Kun (Kohn) DTE, 2. Reichenberger Budapesti Vasutas, 3. Tarcsai DVESC. 8 induló.

Könnysúly: 1. Fábán DTE. 2. Siskó Testvériség, 3. Járosi NyVSC, 7 induló.

Kisközépsúly: 1. Selyem DVSC, 2. Leskó NyVSC, 3. Hauer Testvériség. 13 induló.

Nagyközépsúly: 1. Gibolya B. Vasutas, 2. Labacz DVSC, 3. Puskás Testvériség, 4. Vigh Püspökladányi lev. egyesület, 8 induló.

Nehézcsúly: 1. Kitta Miskolci MTE, 2. Vitalis Budapesti Vasutas, 3. Molnár Testvériség.

9 egylet 42 versenyzőjének pontverseny-eredménye: 1. Budapesti Vasutas

Sportklub 11 p. 7 versenyzővel, 2. DTE 10 p. 4 versenyzővel, 3. DVSC 9 p. 9 versenyzővel.

A szövetség méltányolva a kitűnő anyaggal rendelkező vidékiek nehéz helyzetét Miskey Árpád többszörös volt Európa- és országos bajnokot küldte ki szövetségi trénerül első sorban is városunkba, hol már a napokban megkezdte előreláthatóan nagy sikert munkáját. A vidéki ifj. birkozók remélhetőleg nagy fejlődésükkel viszonyozzák a szövetségnek eme áldozatkésztségét. A társ szövetségeknél a Birkozók Szövetsége mindenesetre követésre méltó példát adott.

Debrecenben fogják lejátszani a Kispeszt—kupamérkőzést

A professzionista szövetség bizottsága ma esti értekezletén tárgyalta a Bocskay paraszát a Kispeszt mérkőzés javára igazolása érdekében. Dr. Zempléni Gusztáv a Bocskay budapesti képviselője rámutatott arra, hogy a Kispeszt hibájából nem lehetett befejezni a második hosszabbítás játékidejét, a mire ő már előzőleg felhívta a Kispeszt figyelmét.

Az intézőbizottság kimondotta, hogy a mérkőzést nem igazolhatja a Bocskay javára, mert a Kispeszt a szabályszerűen előirt időre két és fél órával a sötétség beállta előtt, tüzte ki a mérkőzést, amelyet azért nem lehetett pontosan megkezdni, mert a bíró 10 perccet késett. E miatt aztán a második hosszabbítás sem volt befejezhető.

A Kispeszt kérésével szemben azonban kimondta az intézőbizottság, hogy a második mérkőzést Debrecenben kell megtartani február 28-ikáig. Amennyiben a Bocskay a terminusra vonatkozólag nem tudna a Kispeszttel megegyezni azt kötelezni fogja az intézőbizottság, hogy a Bocskay által kijelölt terminuson magyar kupa mérkőzésre Debrecenben megjelenjen.

ÁRVERESI HIRDETÉMNY

A debreceni kir. járásbírósnak Pk II. 53,396—930. sz. végzése folytán vb. Grósz Sándorné csődügyében a debreceni kir. törvényszék, mint csődbírósnak Cs. 1/40—930. sz. végzésével a est. 29. § szerint közzadónak, dr Pécsi Sándor ügyvéd csődtömeggondnok körbenjöttével Debrecenben, Deák Ferenc utca 17. kir. járásbírósg épület, III. emelet 58. sz. szobában, 1931 február hó 12-én d. e. 11 órákor, — 1646.66 P követelés árvereztetik el.

A követelések valódiságát és behajthatóságát csődtömeggondnok felelősséget nem vállal.

A fenti követelések részletezése, a nem levő csődeltár hivatalos másolatában tekinthető meg.

Debrecen, 1931 január 25.

Dr. Egyházy Béla, bír. ségrehajtó

Mosott rongyot vesz
lapunk nyomdája
József kir. herceg-u. 16.

Mért eredményes a Debreceni Ujság hirdetése?
Mert a Debreceni Ujság a Tiszántul legrégibb és legelterjedtebb napilapja.

HAJDUFOLD KÖZGAZDASÁGA

Szerkeszti: Meissner Károly.
a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara a-titikára.

Megélénkült a kereslet a terménytőzsdén

A gabonapiacra a kereslet megélénkült, mivel a fedezésvásárlások folytatódtak. A piac tájékoztató árai: buza tiszavidéki (77-81 kg-os) 14.55-15.45, fűszárgi (77-81 kg-os) 14.45-15.15, egyéb származású (77-81 kg-os) 14.15-15.10, rozs 10.50-10.75, takarmányárpa elsőrendű 15.50-16.25, másodrendű 15-15.25, sörárpa felsőmagyarországi 19-23.50, egyéb 17-19, zab elsőrendű 18.80-19, másodrendű 18.40-18.75, tengeri tiszántúli 13.80-13.90, egyéb 12.70-12.80, buzakorpa 11-11.20 pengő mázsánként.

A különféle magvak és a burgonya ára: burgonya Woltmann étkezési 5-5.30, ipari 3.30-3.70, Krüger étkezési 5.20-5.40, Ella étkezési 5.75-6.20, nyárir ósza 13.50-15.50, ószi ósza 5.30-9.20 pengő mázsánként a budapesti tőzsde jegyzése szerint. A magpiac árai nem változtak.

A liszt ára a fővárosi és a nagyobb vidéki malomoknál február-márciusra forgalmadó nélkül: dara 38.50-34.50, duplanullás 32.20-32.70, nullás 31.25-31.75, kettős 28.50-29, négyes 26-26.50 ötös 23.50-24, hatos 21-21.50, hetes 17-17.50, hét és feles 16.50-17, hét és háromnegyedes 16-16.50, nyolcas 15-15.50, rozsliszt nullás 29-29.50, egyes 19-19.50, kettős 15.50-6 pengő mázsánként.

A takarmánypiacra a másodrendű rétszénát 7.25-7.70, a harmadrendűt 5.25-7, a muharszénát 9, a lucernát 9.10, a másodrendű alomszalmát 2.50-3.40 pengővel jegyezték mázsánként.

Zürichi zárlat

Budapest 90.35, Berlin 128.05, Newyork 517.45, London 2516.12 és fél, Páris 20.20 és fél, Milano 27.09 és fél, Prága 15.31 és fél, Belgrád 9.12 és háromnegyed, Bukarest 3.08, Bécs 72.70, Amsterdam 207.85.

Valutaárfolyamok

Egy angol font 27.72-27.87, száz cseh korona 16.85-16.97, száz dánár 10.02-10.10, száz dollár 569.85-572.85, száz francia frank 22.40-22.70, száz hollandi forint 229.40-230.04, száz lengyel zloty 63.85-64.25, száz lej 3.37-3.41, száz lira 29.85-30.15, száz német marka 135.85-136.45, száz osztrák schilling 80.20-80.60, száz svájci frank 110.35-110.85 pengő.

Chicago terménytőzsdezárlat

Chicago, február 9.		Előző zárlat	
cent bushel	cent bushel	cent bushel	cent bushel
Buza			
Márc. 79.625	79.625		
Május 83.50-83.375	83.25		
Julius 69.375-69.625	67.50-375		
Szept. 69.125-69	67		
Tengeri			
Márc. 66.375	64.375		
Május 69	67.375		
Julius 69.50	67.375		
Szept. 69.25	67.625		
Zab			
Márc. -	-		
Május 34.75	33.375		
Julius 38.75	38.125		
Ros			
Márc. 49.50	-		
Május 42	40.75		
Julius 41.625	40.625		

Gyümölcsstermesztési előadások. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara szorosított kertészeti előadásai és tanfolyamai keretében február 6. és 7-én Nyírszöllősen (Szabolcsmegyében) és 8-án Sóstóhegyen (Szabolcsvármegyében) tartott igen nagy érdeklődés mellett gyümölcsstermesztési tanfolyamot és előadást. Ezen tanfolyamokon és általa-

ban minden kertészeti előadásra feltétlenül nagy érdeklődés nyilvánul meg a közönség részéről, mert a kertészeti kultúrákkal megismerkedni ma egyik legfőbb törekvése a gazdatársadalomnak. Az előadásokat Czapáry Bertalan kamarai kertészeti szaktanár tartja.

ALLAT- ÉS KIRAKODÓVÁSÁR:

Február 10-én. Diósvizsló, Kaposmérő (sertésvásár nincs), Nagyszakácsi (sertésvásár nincs), Rábacsanak, Szombathely. Kihakodóvásár: Balassagyarmat, Dunavecse, Hatvan, Marha- és kirakodóvásár: Csipkerek, Nagyrákos.

Február 11-én. Csapod, Kaba, Lébény, Székesfehérvár, Városlőd. Állatvásár: Csorna. Kihakodóvásár: Szombathely.

Február 12-én. Hajdudorog, Lövő, Tiszalök. Állatvásár: Devecser, Gyöngy (sertésvásár nincs), Mezőkövesd.

Február 11-én. Szentlőrinc. Kirakodóvásár: Mád.

SZERKESZTŐI POSTA

„Földi”. Kedves, meleg sorait nagyon köszönjük. Sajnos abban a visszatelegrafálásban igazat írtunk. A mi szagény költő barátunk valóban meghalt Tiszacsegén. Hogy melyik évben, azt nem tudjuk, de a sorok írójának épp az elhunyt édesatyja mondotta ezen a nyáron a szomorú hírt. Verseit gondosan őrzik s a maga földijének ha egyszer ideje s módja lesz hozzá, megpróbálja megkeresni az eszközöt, amellyel ezeket a kincseket a magyar irodalom drágakövei közé juttathatja.

3306-331

HIRDETMÉNY

Felhívja a városi adóhivatal a város adózó közönségét, hogy az 1931. év I. negyedére esedékes együttesen kezelt közzadó tartozását február hó 15. napjáig fizesse be. Befizetés naponként a hivatalos órák alatt a városi adópenztárnál, vagy a hivatal 31713. számú postatakarékpénztári lap útján eszközölhetők.

A befizetést elmulasztók ellen a hivatal a határidő lejártá után végrehajtási eljárást indít.
Debrecen, 1931 február 9.
Városi adóhivatal.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Debrecen sz. kir. város Tisza István tér és Horthy Miklós sugárutba eső s részben már kisajátított, részben pedig kisajátítás alatt álló területen levő előfák kitermelés útján való átvétele, továbbá Komlóssy ut 42. sz. telek kerítésének helyszínen leendő szóbeli árverését f. hó 12-én d. u. 3 órára kitűzöm. A kerítés átadásától számított 8 nap alatt lebonyolítandó, illetve elszállítandó.

Komlóssy ut 38. és 35. sz. telkeken levő előfák kitermelés és elszállítás megbízástól 15 napon belül eszközölnöd. Az árverésen letébbet ígéro a vételárat azonnal kifizetni köteles.

Az árverés eredménye a legközelebbi elnöki értekezleten nyer elintézészt.

Az árverés helye február 12-én d. u. 3 órakor Komlóssy ut 42. sz. telek előtt.

Debrecen, 1931. évi február hó 9-én.
Borsos József sk.,
műszaki tanácsos.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig 50 fillér és egyszerre két reggeli lapban jelenik meg. Vasgabló betűvel szedett szavak duplán számíttatnak. - Üzleti hirdetések más tarifa alá esnek.
Apróhirdetésekre minden felvilágosítást a 141. telephelyszám ad.

Felvételi helyek:

Kossuth-u. 3., Kiadóhivatal. Telefon 141. József kir. herceg-u. 16. Szerkesztőség és nyomda.
Piac-u. 8., Csáthy Rt., könyvkereskedés. Széchenyi-u. 50., Lajos István tőzsdéje. Miklós-utca 44., Zsurovits Ferenc fűszerüzlete.
Szent Anna-u. 39., Papp Ferenc tőzsdéje. Csapó-u. 68., Schwartz Józsefné tőzsdéje. Meszena-u. 3., Vadasz Sándor fűszerüzlete.
Nyil-u. 59., Weigand Antal fűszerüzlete. Kassai- (vált Hadházi) ut 12., Voith Simon fűszerüzlete.
Virág-u. 19., Kerecsi Albert tőzsdéje. Bámonsi-ut. Hajdu Gyuláné tőzsdéje. Gálócsy magánnyomozó-iroda, Attila-tér 6.

Magoss György-tér és Károly F. József-ut sarok, Ujfalu József tőzsdéje.
Károly F. József-ut és Böszörményi-ut sarok, Kiss Gáborné tőzsdéje.
Mester-u. 48., Péntek Gáborné tőzsdéje. Bethlen-u. 76., Nagy József fűszerüzlete. Hatvan-u. 68., Meskó Györgyné tőzsdéje. Nyilastelep, Márton Kálmán-u. 1., Voith Simon fűszerüzlete.
Diószegi-ut 14., Sipos Ferenc fűszerüzlete.
Gágyár melletti bódé, Katona Sándor tőzsdéje.
Vagongyár, özv. Kárpáthy Józsefné tőzsdéje.
Egyetemi klinikák előtti bódé, Draveczky Izabella tőzsdéje.

ALLÁST KERESŐ NŐK

Kitűnően főző, süti szakácsnő ajánlkozik uriházakhoz, vagy falura, tanyára. - Csak durva munkát nem végez. Cím a kiadóban. 3338

Házvezetőnőnek ajánlkozik urileány magános urhoz vagy urnőhöz vidékre is. Cím a kiadóban. 230

Fehérneművarrást varrodáknak, vásárosoknak tömegmunkába olcsón vállalok. Csonka utca 5. sz. 211

Francia szabónő, ki fehérneműt is szépen varr, ajánlkozik házakhoz napi 2.50 pengőért. Uranyé, Kécsk utca 46. szám.

Szakképzett varró nő mindent varr, olesó díjazásért házakhoz ajánlkozik, esetleg egyéb bármily szerény állást elfogad, pl. c. megye gyermekek mellé, betegápolásra, idősebb ur vagy urinó gondozását vállalja. Levélbeli megkeresést: Kovács Ferencné, Kerekes Géza utca 46. címre kér. 543

Szoptatós dadának ajánlkozom jó helyre. Címem Horváth Juliánna asszony Dancsháza, u. p. Bihar-Torda. 544

Bélgifodrásnő alkalmazást keres, kitűnően ondolál, esetleg jobb úri háznál is végez az ondolást. - Cím a kiadóban. 971

ALLÁST KERESŐ FÉRFIAK

Fiatal fűszer- és románcedény kereskedősegéd állást keres. Vendég utca 39. sz. 3888

BETÜLTENDŐ ÁLLÁS NŐKNEK

Intelligentes deutsches fräulein, mit Jahreszeugnis sucht tags über Stelle zu Kinder. Adresse in die Administration. 3336

BETÜLTENDŐ ÁLLÁS FÉRFIAKNAK

Hevesi feles ddinyés munkásokat keresünk. Jelentkezhetnek Debreceni Gazdasági Bankja. Kossuth utca. 540

Tetőfedő tanulók fizetéssel felvétetnek, lehetőleg két középiskolát végzettek - előnyben. Bulyovszkynál Rákóczi u. 6. 453

Ügyes ügynökök háztartási cikkek terjesztéséhez felvétetnek magas jutalékkal Bulyovszkynál, Rákóczi utca 6. 452

Tanárt, tanárjelöltet keresek VI. gimn. tanuló fiannak a júniusi magán vizsgára való előkészítésére teljes ellátás és megfelelő díjazás mellett. Ajánlatokat fizetés megjelölésével „Főjegyző, Nagyke-reki, Biharmegye kérem”. 508

Akvizitőr villanyszereléshez magas jutalékkal felvétetik. - Cím a kiadóban. 509

KIADÓ LAKÁS

Kiadó lakás előszoba kettő szobával, konyhapince. Kishegyesi ut 19. sz. 535

Háromszobás modern lakás május 1-re, 2 szobás azonnal kiadó. Vár utca 8. szám. 541

Két szoba, konyha és mellékhelyiségekkel álló lakás május elsejére kiadó. Ertekezhetni Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezeténél, Hunyadi u. 2. sz. 549

Egy szoba, előszoba lakás kiadó. Miklós utca 17., keresztút. 3391

Egy szoba, előszoba, konyha lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Teleki utca 5. 445

Kiadó egy utcai szoba, előszoba, pincekonyhával vagy anélkül. Fazekas Mihály utca 2. 546

4 szobás lakás s ugyanott üzlet-helyiség is kiadó május 1-re. Hunyadi utca 26. Erzsébet 50. 494

Háromszobás, fürdőszobával, komplett modern lakás kiadó. Simonffy utca 40. május 1-től. 3329

3 szobás parkettes lakás fürdőszobával május 1-re kiadó. Varga utca 43. sz. 3355

Kiadó 4 szobás udvari lakás május 1-re. Ugyanott tyúktrécek eladók, - Rákóczi utca 8. 350

Egy utcai pincészoba, konyha fűszerműhely. Kékes nyolevanegy. 451

Kettő szobás konyhás lakás Hatvan utca elején azonnalra kiadó. Cím a kiadóban. 3341

Utcai lakás, két vagy három szobás kiadó. Hatvan utca 39. Ugyanott világos pince-helyiségek lakásnak, rak tárnak kiadók. 3342

5 szobás modern lakás és 2 szobás lakás májusra kiadó. Vár utca 68. 541

Utcai
nagyon csinos kapualatti bejárati 2 szoba, előszobás garzon lakás kiadó május elsőre. Kossuth templom mellett. Cim a adóban. 518

Kiadó
modern, parkettes 4 szobás lakás esetleg kétfelosztva. Simonyi ut 16. Értekezni lehet: aBartha, Ispóty 3-b. — Telefon 7-85. 3364

Jó levegő,
sok napfény, déli fekvésű üveges veranda, 2 nagy szoba, halófülkével, fehérre lakkozott ajtók, fürdőszoba, összes mellékhelyiségekkel, gáz és villanymal kiadó. Erdőse 9-B. 460

Két
szobás teljesen modern új lakás fürdőszobával, mellékhelyiségekkel, 300 öles kerttel, Kassai ut 38., május 1-re kiadó. Értekezhetni Arany János utca 11., II. lépcső. 3334

Március 1-re
Magoss György tér 28. alatt szoba, konyhas és kétszobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó. 465

Világos,
szép utcai szoba, konyha kamara, mosóház, külön padlással azonnal kiadó Apaffy utca 20. 8

Kiadó
3 szobás utcai lakás mellékhelyiségekkel azonnalra. Csonka utca 5. sz. 201

Háromszobás
lakás mellékhelyiségekkel azonnal kiadó, Szent Anna u. 5. szám. Értekezni Bathány utca 14. sz. ügyvédi irodában. 1072

Kiadó
udvari szoba. Csillag utca 82. x

Egy
és kétszobás lakás azonnalra vagy május 1-ére olcsó bérért kiadó. Hatvan utca 53. Telefon 15-12. 447

Két
szoba, előszobával május elsejére kiadó. Hatvan utca 21. 3353

BUTOROZOTT SZOBA

Simonyi ut 9. butorozott szoba azonnal kiadó. 468

Különbejárati
nagyon csinosan butorozott szoba kiadó. Széchenyi utca 31. első kerestépiület. 548

Utcai
butorozott szoba különbejárattal ujonnan festve kiadó. Miklós utca 41. szám. 547

Elegánsan
butorozott utcai ebédlő, háló-, előszobával azonnal kiadó. Hatvan utca 39. szám. 3389

Utcai
butorozott szoba József kir. herceg utca 44. sz. kiadó. 3351

Butorozott
csinos szoba, esetleg konyhával kiadó. Huszár utca 13. Széchenyi utca végén. 481

Csinosan
butorozott szoba esetleg fürdőszoba használatával kiadó. Érdeklődni: „Kölcsönkönyvtár”, Széchenyi u. 1. 3340

Különbejárati
elegánsan butorozott szoba előszoba, fürdőszobával azonnal kiadó, Hatvan utca 50. Fohn. 3360

Csinosan
butorozott szoba esetleg ellátással uriembernek kiadó. Szepességi utca 43. szám. 3375

Kiadó
központi fűtéses, szerényen butorozott szoba a központban. Cim a kiadóban. 3323

Központban,
uricsalánál, kertrenéző, napfényes, tiszta butorozott szoba egy vagy két személy részére ellátással vagy anélkül kiadó. Cim Piac utca, Városház, trafik. 338

Különbejárati
nagyon csinosan butorozott szoba kiadó, esetleg ellátással. Széchenyi utca 31. Első kerestépiület. 435

Utcai
butorozott szoba, esetleg ellátással 1-2 személynek kiadó. Püspöki palota I. em. 38. 1098

Butorozott
udvari szoba kiadó. Ispótyi u. 13. sz. 229

Butorozott
szoba kiadó. Hüvelyes utca 7. sz. 1636

Naposfényes
butorozott szoba különálló verandán bejárattal esetleg ellátással kiadó. Szent Anna utca 58. sz. 440

Központban
csinosan butorozott utcai világos szoba kiadó. Hatvan utca 1., II. emelet 17. 3288

OKTATÁS

Középiszkolások
házitanitását jutányosan vállalom. Cim Sebess G. Fűvészkert u. 2. Allattani Int. 448

Bálcészhalgató
elvállal matematika, fizika tanítást középiskolásoknak. íCmeket a kiadóba kérem leadni. 3354

BUTOROK

Antik
óra, divány eladó. Eröss Lajos u. 12. Kisállomás megett. 3376

AUTO, MOTOR, KERÉKPÁR

Autófuvarozást
legjutányosabban vállalkozunk Vigkedvő Mihály u. 10. sz. Telefon 9-47. Motorkerékpár.

„Raleigh”, 500 kbc. oldalkocsival, világítással, teljesen új állapotban eladó, barmikor megtekinthető Péterfia 37., udvarban. 3327

GAZDASÁGI ESZKÖZÖK

Eladó
jutányosan cséplőgarnitúra 6-ój magánjárati vasrámás cséplőszekrény nyel jókarban teljes felszereléssel. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth utca. 538

Egy
jókarban lévő vetőgép 17 soros jutányosan eladó. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth u. 542

4

mindenki tőkét gyűjthet

heti vagy havi befizetési könyvecskével

Kölcsönös Segélyző Egyletnél
Kossuth-utca 8. szám.
Színház felől sarok.
Egy törzsbetét
heti 50 fillér
Takarékbetétek előnyösen kamatoztatnak.

ELADÓ INGÓSÁG

Eladó
egy óven át használt tárcsásborona, légepelye, szecskavágó, járgány, vetőgép (műfagyaszórós). Sárfa, Tarc. 3386

Eladó
egy szép fűszer stélzai tükörrel, fiókkal, ugyanott kájszott hegedű, varrógép, régi könyvek és régi pénzek, festmények, tiszti kard, 9 mm. flobert. Piac utca 42. sz. étkedében. 1525

Eladó
Szent Anna 24. sz. ház gontásánál ócskátéglá, cserép, fa, deszka, jászol

Eladó
egy két személyes részeg, egy fehér vasgép részegbokkal két személyes, egy jókarban lévő mosógép, egy mangorlógép, egy fűszertartó állvány. Arany János utca 47. 528

Eladó
jókarban lévő hentes és mászáros jégsekrény. Gerébi-telep, György utca 3. 3337

UZLET, MOHÉLY, RAKTÁR

Üzlet
forgalmas helyen, fotéren azonnal kiadó. Sas-utca 4. 491

Egy
jó menetelű gépjávitó műhely eladó, avagy felvázhoz működő társ kerestetik. Ratonyi József, Ajtó utca 5. sz. 3337

Vendéglő
forgalmas helyen jogfolytonossággal nagy fedet kerthelyiséggel eladó vagy kiadó, esetleg földért cseréltem. Székelyu tca 20. 300

Kiadó
május 1-re egy nagy pinchehelyiség raktár vagy műhely részére. Értekezhetni az Alföldi Takarékpénztárnál. 3378

Betételekre
magas kamatot ad, kölcsönöket folyósít házakra, földekre. Gazdák Bankja, Kossuth utca. 536

A debreceni
baromfiállításon állami oklevéllel első és több második díjjal kitüntetett Rode Islandi tenyész törzsekből kiváló tojóképeségű egyedektel származó tenyésztő-jásokat eladok. Értekezni lehet d. u. 3-5-ig Machó, Debrecen, Dobozi utca 17. 454

Szabást-varrást
tanítok uri hölgyeknek. Női divatterem, Rákóczi utca 4. 525

Kovold
Budapest, kiváló szépen és olcsón fest, tisztít. Helybeni képviselőt Simonffy u. 7. 3370

Gazdák
birtokra törlesztéses kölcsönt és váltóra kaphatnak, új építkezésre is. József kir. herceg utca 44. Mandel. 3350

Előrendű
házikoszot élvezhet, csinosan berendezett étteremben, pontos kiszolgálásban „Korzó” étkezdében Piac u. 42. Abbonenseknek árkedvezmény kihordásra is. 298

Kitűnő
ebédoszt uri családoknak kihordásra kapható Cim a kiadóban. 302

Szabni
varrni tanítok szakszereven Péterfia u. 25. sz. 1345

Tartalmas
házikoszot olcsón élvezhet tisztviselő özvegyénél. Szent Anna utca 58. Kerestépiület. Ugyanott monogramhímzés. 441

Kalapok,
férfi fehérenműek, nyak kendők nagyon olcsó leltári áron Frank Imréné Arany Bika épület. 3310 Szőlővessző

Szülővessző
sima és gyökeres különféle fajtákban kapható Biró Géza Debrecen, Szávay utca 6. 436

Gallériszittás
hőféherre magas fénynyel 7 fillértől. Legszében, legolcsóbban fest, mos, tisztít, Libánci, Péterfia 4. kerestépiület. 361

KERESLET

Meleggyablakot
jókarban levőt, használtat vennék. Cimét a kiadóba kérem leadni. 466

Hentesnek,
mészárosnak alkalmas jégsekrényt megvételre keresek. Különböző butorok eladó. Széchenyi utca 6. Klein. 3392

Iker
sportkocsit megvételre keresek. Cim a kiadóban. 511

Bernáthegyi
nóstény kutyát veszek. Székely utca 20. 52

Perzsa
szőnyegot vennék, össze kötöt, teljesen jó karban. Cim a kiadóban. 3319

KULONFELE

Elveszett
barna fehérrettyes kurtafarkú nóstény német vizslakutya. Megtaláló keretlik Ispóty u. 13. szám alá visszaküldeni. 206

Galambos
cukrázsdától Csapó utca 50. számig elvesztettem fel jobbkezes szarvasbőr keztümet. Beosületes megtaláló címét kérem Kölcsonkönyvtárba, Széchenyi 2. 3390

ELADÓ HÁZ

Eladó
ház, háromszobas, mellékhelyiségekkel — elköltözés miatt. Csillag utca 77. 3307

ELADÓ FÖLD

Ondód,
Veréb dűlőben 11 hold, szobozlói uton közvetlen a város alatt 9 hold föld eladó. Értekezhetni a Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezetnél, Hunyadi utca 2. sz. (Royal épület.) 459

Tanyás ingatlan
12 kat. hold a Diószegi ut mentén a 6-os kilométernél 4 hold öszi vetéssel kedvező áron eladható feltételekkel eladó. Tiszántuli Mezőgazdasági Hitleintézet, Kossuth utca 8. 1378

Eladó
egy házhely Mester utca: sompónál részletfizetésre is. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth utca. 537

BIRTOK-BÉRELET

Bérbéadó
hosszabb időre Diószegi ut, Sipos utca sarkán lévő bekerített 1500 négyszögöl telek. Értekezni lehet Bartha faterlep, Ispóty u. Telefon: 7-85. 3363

100-130
holdig 1-a tanyásbirtokot keresek hosszabb időre Béreletbe azonnal átvételre, várostól 5-8 kilométer távolságra. Ajánlatokat Rátkai Lajos Debrecen, Rujter utca 76. 584

Kiadó
egy hold kútnál felkerített konyhakertészeti föld lakással. Jelentkezhetnek Gazdák Bankja, Kossuth utca. 538